

ЗМІСТ

Засідання двадцять четверте
(Вівторок, 12 квітня 2016 року)

Оголошення, заяви, повідомлення, пропозиції від депутатських фракцій і груп	...3
Інформація про зміни у складі депутатських фракцій і груп	...15
Внесення змін до:	
деяких законів України щодо соціального захисту резервістів, які постраждали внаслідок участі в антитерористичній операції, та членів їх сімей	...15
статті 4 Закону України «Про особливості здійснення правочинів з державним, гарантованим державою боргом та місцевим боргом»	...27
статті 11 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» щодо супроводження військовослужбовців при продовженні лікування у санаторно-курортних закладах	...45
Прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції» щодо безперешкодної діяльності органів місцевого самоврядування»	...60

Розгляд проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про телебачення і радіомовлення» щодо захисту інформаційного простору України»	...66
Внесення змін до порядку денного	...71
Заяви народних депутатів України щодо голосування	...77

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ДВАДЦЯТЬ ЧЕТВЕРТЕ

*Сесійний зал Верховної Ради України
12 квітня 2016 року, 10 година 05 хвилин*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ГРОЙСМАН В.Б.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку, шановні колеги народні депутати! Прошу займати свої місця в залі Верховної Ради України. Розпочинаємо нашу роботу.

Будь ласка, готуйтеся до реєстрації, шановні колеги народні депутати. Прошу ввімкнути систему «Рада» для реєстрації народних депутатів.

У залі Верховної Ради України зареєструвалися 288 народних депутатів. Ранкове засідання Верховної Ради України оголошую відкритим.

Шановні колеги, відповідно до Регламенту Верховної Ради України у вівторок ми маємо 30 хвилин на виступи від фракцій і груп українського парламенту. Зараз відбувається засідання фракції «Блок Петра Порошенка», і тому деяких депутатів немає в залі, але на виступи, будь ласка, запишіться. Прошу ввімкнути систему для запису.

Южаніна Ніна Петрівна, «Блок Петра Порошенка». Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П., *голова Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»).* Доброго ранку, шановні колеги! Звертаюся до вас від імені фракції «Блок Петра Порошенка». Останній тиждень чи не найбільш обговорюваною темою була інформація, яка містилася в документах панамської компанії Mossack Fonseca. Лунали різні політичні заяви, деякі політики робити досить різкі заяви, які переважно спрямовувалися на нагнітання ситуації, на доведення політичної кризи до величезних масштабів.

Спекулюючи на питаннях, які точно не відомі пересічному громадянину, прикриваючись гаслами, пропонувалося в тому числі утворити тимчасову слідчу комісію Верховної Ради України з перевірки фактів можливого ухилення від сплати податків громадянами України.

Якщо ми, справді, бажаємо розв'язати проблему, а не тільки про неї говорити, пропоную перейти в професійну площину. Всім відомо, що, незважаючи на загальносвітовий тренд щодо боротьби із схемами мінімізації податків, використання офшорів продовжує залишатися найпопулярнішим інструментом податкового планування та приховування капіталів.

Для прикладу. За даними дослідження Міжнародного об'єднання Tax Justice Network, вартість активів, що прихована в податкових гаванях по всьому світу, становить близько 21 трильйона доларів США. Тому більшість держав, не бажаючи миритися із значним зменшенням податкових надходжень, поступово впроваджують у свої правові системи все більш складні інструменти боротьби з такими схемами.

Україна не є виключенням. Але рухи України в цьому напрямі дуже слабкі. Тому, шановні колеги, пропонуємо розглянути можливість підготовки та реалізації масштабного комплексного законодавчого проекту захисту та зміцнення національної податкової бази. Нам треба спочатку впровадити до національного законодавства поняття «офшорна юрисдикція» чи «податкова гавань», чи «податковий притулок», чи «низькоподаткова юрисдикція», яких немає в нашому законодавстві.

Шановні колеги, яке приховування від оподаткування ви збираєтеся встановлювати тимчасовою комісією, якщо в законодавстві немає таких визначень? Єдине визначення міститься в статті 39, якою дозволяється контролювати через систему контролю трансфертного ціноутворення господарські операції, у тому числі з офшорними зонами.

Наша фракція пропонує створити в рамках парламенту робочу групу, яка займеться обговоренням з щотижневим інформуванням вас, шановні колеги, про те, які рішення, у тому числі зважені політичні, ми маємо прийняти...

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ПАРУБІЙ А.В.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 30 секунд, завершуйте.

ЮЖАНІНА Н.П. Саме така робоча група, створена у Верховній Раді, буде початком нульового обговорення, яке працює в усіх європейських країнах.

Це надскладна тема, до неї дуже чутливий іноземний інвестор.

Шановні колеги, я вас прошу, не робіть популістських заяв, бо вони шкодять не тільки економіці, а й внутрішньому та іноземному інвестору...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 10 секунд.

ЮЖАНІНА Н.П. Велике прохання з повагою ставитися до тих великих платників податків, які утримують і наповнюють бюджет України і за рахунок яких...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Федорук передає слово Максиму Бурбаку, «Народний фронт». Будь ласка.

БУРБАК М.Ю., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (одномандатний виборчий округ №204, Чернівецька область, політична партія «Народний фронт»).* Доброго ранку, шановні колеги! Останні кілька годин були драматичними для країни: тривожні очікування, несподівані заяви, суперечливі повідомлення і, здається, перспектива позитивного фіналу. Принаймні, ми віримо, що остаточне рішення наших партнерів щодо формування коаліції з фракцією «Блок Петра Порошенка», щодо висунення кандидатури Прем'єра і виконання своєї частини домовленостей має міцний фундамент і не буде зруйноване ані амбіціями, ані суперечками, ані кризою відповідальності за країну.

Досвідчені люди кажуть, що категорично шкідливо для здоров'я бачити, як робляться ковбаса і політика. Якщо говорити про вчорашній вечір, то політична кухня не пройшла б жодної ревізії. Неприпустимо шокувати країну, яка живе у стані стресу вже понад три роки, яка тримає фронт проти зовнішнього ворога й одночасно б'ється за життя з підступним внутрішнім ворогом, який в унісон з Путіним розхитує Україну, розраховуючи підірвати її зсередини і кинути під ноги окупантові. Неприпустимо ставати смішними на втіху ворогу. Неприпустимо

давати привід співвітчизникам думати, що краще знову віддатися в рабство вчорашнім соратникам Януковича, аніж спостерігати циркові номери політиків.

Довіра українців – найбільший капітал демократичних сил у парламенті. Ми зобов'язані його примножувати. Єдність і здатність до компромісів в ім'я країни у надзвичайно складний час мають стати метою кожного, хто сьогодні тримає в руках владний скіпетр.

Від імені «Народного фронту» хочу заявити таке. Наша фракція має історію єдності і партнерства. Ми усвідомлюємо те, що сьогодні влада апелює до пам'яті про десятки поколінь патріотів, що боролися за незалежність країни, із закликом не згаяти історичного шансу на побудову сильної, потужної європейської країни.

Тому наша політична команда продовжує пропонувати руку партнерства нашим партнерам з «Блоку Петра Порошенка». Долайте внутрішні протиріччя, шукайте рішення всередині своєї команди. З нашого боку – жодних нових позицій, вимог. Ми, без зайвого пафосу, надійні партнери і такими будемо залишатися. Наш лідер Арсеній Яценюк заявляв, що не тримається за крісло Прем'єр-міністра, написав учора заяву про відставку добровільно. Цей крок став відповіддю на тривале торпедування його роботи. Це перше.

Друге. Що потрібно зробити, щоб негайно вийти на конструктивне рішення? «Народний фронт» бачить два варіанти: або відновлення діяльності коаліції «Європейська Україна», або невідкладне формування нової коаліції. Наша фракція як державницька сила готова підтримати обидва варіанти.

Третє. Верховна Рада має проголосувати за відставку Арсенія Яценюка. Досить кивати в бік уряду. Дорога відкрита, працюємо у нових форматах на захист країни і реформ.

Четверте. Верховна Рада має проголосувати за кандидатуру Прем'єр-міністра від «Блоку Петра Порошенка».

П'яте. Парламент зобов'язаний невідкладно своїм голосуванням затвердити повний склад нового Кабінету Міністрів. Члени коаліції зобов'язані підтримати Програму дій уряду і виконувати Коаліційну угоду. Під цим є підписи всіх депутатів від фракції «Народний фронт». Наголошую: всіх, одностайно.

Ми офіційно звертаємося до фракції «Блок Петра Порошенка» з тим, щоб негайно подати на висунення від коаліції кандидатуру на посаду Прем'єр-міністра і склад нового уряду.

Ми звертаємося також до всіх демократичних сил у парламенті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 30 секунд.

БУРБАК М.Ю. Будьте чесними перед собою, людьми і Богом. Забудьте сумну традицію, що там, де двоє українців, там три гетьмани. Ставайте до роботи разом, входьте до коаліції. Роботи вистачить на всіх.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юрій Бойко, «Опозиційний блок».

БОЙКО Ю.А., член Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! «Опозиційний блок» вимагає від влади безумовного виконання п'яти вимог опозиції, серед яких забезпечення миру в Україні і виконання Мінських угод, проведення подальшої децентралізації з конституційною реформою, з передачею повноважень на місцевий рівень, прийняття нового, чесного бюджету з індексацією доходів населення у зв'язку з реальним рівнем інфляції, передусім зарплат і пенсій, прийняття програми порятунку економіки і відновлення економічного зростання, боротьба з корупцією.

Якщо такий план не буде прийнятий владою, «Опозиційний блок» не бачить сенсу підтримки нового уряду і вимагатиме перевиборів Верховної Ради України.

Країна втомилася від постійної кризи, українцям потрібна влада, яка зможе поліпшити їх життя. Запропонований «Опозиційним блоком» план «Десять кроків виходу з кризи» дає таку відповідь, і вона зрозуміла для суспільства. Вона, дійсно, базується на потребах людей, а не на політичних амбіціях, і вона реальна для виконання.

Українці мріють про європейський рівень життя, але влада протягом двох років знищує ці перспективи, руйнуючи реальний сектор

економіки і погіршуючи рівень життя українців. Уряд та парламентська більшість загнали країну в економічний соціальний ступор. Минулого тижня на референдумі в Голландії була дана оцінка чинній владі, її бездіяльності. Хочу ще раз підкреслити – це провал влади, а не українського народу. За цей ляпас нашій країні конкретні особи, які сьогодні при владі, мають понести політичну відповідальність.

І останнє ключове питання, котре турбує сьогодні всю світову спільноту, але більш за все потрібне нашій країні, – це повне виконання Мінських угод та остаточне припинення військового конфлікту. Доки не настане мир, економіка і країна будуть котитися у прірву. Тому необхідно прийняти пакет законів для мирного врегулювання ситуації, який ще рік тому «Опозиційний блок» запропонував на розгляд парламенту.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від Радикальної партії Олег Ляшко. Будь ласка.

ЛЯШКО О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Радикальна партія. Увесь світ сьогодні спостерігає за оприлюдненням матеріалів про офшори, які викривають найцинічніші, найпідліші, найбрудніші оборудки сильних світу цього. Нам раптом почали розказувати, що офшори – це нормально, після того, коли виявилось, що Президент України Петро Порошенко реєстрував свої фірми в офшорах. До цього у програмі Президента Порошенка було – заборонити офшори. Після того, коли виявилось, що на посаді Президента він продовжував відкривати офшори, щоб уникнути сплати податків, щоб приховати свій мільярдний бізнес у офшорах, апологети Президента стали говорити, що все нормально.

Якщо ми рухаємося до Європи, давайте подивимося, як Європа реагує на офшорний скандал. Прем'єр-міністр Ісландії подав у відставку, британський Прем'єр Кемерон вчора у британському парламенті звітував щодо своєї фірми, точніше, фірми його батька в офшорах, мінімум десять країн світу почали антиофшорні розслідування. Бо хто

реєструє фірми в офшорах? Наркобарони, корупційні політики і диктатори. Мені прикро, що Президент України Петро Порошенко потрапив до поганої компанії тих, які в офшорах ховають власний бізнес.

До відома українських громадян. За підрахунками експертів, з України за роки незалежності вивели 170 мільярдів доларів. У нас пенсіонери платять 15 відсотків податку з пенсії, українці платять 1,5 процента військового збору. Виявляється, єдиний, хто може не платити податків – це Президент України, який уникає, реєструючи фірми через офшори, сплати податків. Бо якби він свій славетний «Рошен» продавав в Україні, то мав би сплатити 20 відсотків податку. Коли він продає через офшори – це нуль процентів податку.

Я питаю: чому фермери мають платити своїм пільговим оподаткуванням для того, щоб наповнювати бюджет? Чому пенсіонери зі своєї копійчаної пенсії повинні віддавати 20 відсотків, щоб наповнювати бюджет? Чому Президент України Петро Порошенко, який кличе сюди інвесторів, сам ховає свій бізнес поза межами України? Тому що він не вірить Україні. Тому що він не довіряє українському народу. Тому що він вважає за неможливе платити податки на армію, на школи, на лікарні, на пенсії, на бюджетників.

Саме тому фракція Радикальної партії ініціює збір підписів за створення спеціальної тимчасової комісії Верховної Ради щодо розслідування фактів корупції і зловживань у діях Президента Порошенка. І у випадку їх підтвердження – початок процедури імпічменту Президента України (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Альона Бабак передає слово Єгору Соболеву, фракція «Самопоміч». Будь ласка.

СОБОЛЄВ Є.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Передусім я хочу сказати, що «Самопоміч» підтримуватиме всі рішення, у тому числі нової коаліції, нового уряду, які ми поділяємо і поділяли. Зниження податків, усунення держави з бізнесу, запровадження прозорості, ефективної системи закупівель для оборони – за все це ми голосували і будемо голосувати.

Втім ми звертаємося до колег по парламенту, що є рішення, які не включаються до порядку денного, але які неможливо обійти. Без них не буде ані успіху нового уряду, ані успіху держави в цілому.

Перше. Це рішення про обрання всіх наступних генеральних прокурорів незалежною комісією через конкурс. Тільки якщо в країні з'явиться незалежний Генеральний прокурор, вдасться почати нищити клептократів, вдасться дати людям надію, що можливе правосуддя, що ми починаємо його будувати і що починаємо будувати його з себе. Хто б не став Прем'єр-міністром, він не зможе нічого зробити, якщо не буде сильного, незалежного Генерального прокурора. Сам по собі Прем'єр-міністр не зможе відігнати клептократів від державних підприємств, не зможе навести лад з витрачанням грошей платників податків.

Тому «Самопоміч» закликає парламент, незалежно від того, хто зараз у коаліції, хто – в опозиції, прийняти закон, за яким всі наступні генеральні прокурори будуть обрані через конкурс, що гарантує їм незалежність.

Друге рішення. Ми можемо дуже багато говорити про необхідність імпічменту Президента, але в Україні була і залишається ситуація, що законодавство не дає змоги оголошувати імпічмент Президенту. Тому в Україні всіх президентів виганяють майдани. Нам треба перейти до цивілізованих рішень, прийняти закон про тимчасові слідчі комісії. І перша така комісія, справді, має розслідувати, чи веде Президент України бізнес у тих масштабах, про які пишуть журналісти, чи порушує він Конституцію України і вимоги до нього всього суспільства.

Такий закон про тимчасові слідчі комісії має стати поштовхом для прийняття ще важливішого закону, який, ми думаємо, може знищити клептократію в цілому і назавжди. Це інша система обрання парламенту, коли парламент буде обиратися не в округах, де панують олігархи, де підкупають людей, де все вирішують гроші, а за відкритими списками партій.

Ми проти позачергових парламентських виборів, але ми за те, щоб нові вибори дали людям нових представників і разом з людьми ми змогли навести лад у державі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Бондар. Будь ласка.

БОНДАР В.В., член Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (одномандатний виборчий округ №191, Хмельницька область, самовисуванець).
Дякую, шановні колеги. Дійсно, політична криза, яку ми сьогодні спостерігаємо, дає нам можливість і необхідність зробити висновки з того, що відбулося за два роки. А відбулося те, що амбіції окремих перших політиків країни, які очолюють державу, призвели до того, що замість того, щоб відроджувати економіку, щоб займатися відродженням промисловості, експертного потенціалу, збільшенням зарплати та пенсій, створенням сучасної європейської інфраструктури, про яку говорили і мріяли, євроінтеграцією, ми прийшли до того, що, на жаль, правляча коаліція розвалилася. Завалили роботу уряду, практично останніх півроку-рік зробили все для того, щоб було як у приказці: з такими друзями і ворогів не потрібно, завалили роботу парламенту. І по суті, сьогодні ми маємо у підсумку політичну кризу, з якої треба виходити через формування нової економічної політики.

Ми сподіваємося, що вистачить здорового глузду у двох фракцій, які збираються сформувати коаліцію, створити уряд, який не піде через півроку знову в топку і не буде просто випусканням пару. Ми очікуємо від вас, що буде чітка економічна політика на цих півроку, але розуміємо, що уряд без інших інститутів державного управління теж нічого не зможе зробити і навести до кінця порядок. Треба переформатувати парламент, зменшити у два рази кількість комітетів, кожен з яких відповідатиме за міністерство.

Треба врешті-решт зайнятися Національним банком, про що наша група «Партія «Відродження» говорить уже півтора року. Голова Національного банку не справляється зі своїми повноваженнями. Ви подивіться, до чого дійшла економіка України і національна грошова одиниця. Інфляція шалена, обсяг грошей в економіці України скоротився на 16 мільярдів доларів порівняно з кількома роками тому. І це показник роботи Національного банку. За цих останніх півтора року з банківського сектору вийшло 65 банків, вони ліквідовані. І через їхню ліквідацію наші фізичні особи – підприємці втратили 7,2 мільярда доларів. Це майже 200 мільярдів гривень, за якими бігають вкладники і не можуть позабирати. Водночас уряд, Нацбанк на колінах лаяють перед Міжнародним валютним фондом, щоб отримати 11 мільярдів.

То про що ми говоримо? Заради 11 мільярдів ви готові були і тарифи збільшувати, і економіку покласти, і цілі галузі економіки вирізати. А свій банківський сектор, який мав ці гроші і мав можливість забезпечити економічну і фінансову стабільність в Україні, занапали, покладали на лопатки.

Тому ми вимагаємо ще раз поставити на розгляд проект постанови Верховної Ради України про звільнення одночасно зі звільненням цього уряду глави Національного банку України Гонтаревої, яка завалила економічно-фінансову політику. Ми бачимо сьогодні, до чого це призвело. Тож наполягаємо поставити і проголосувати. Хто не хоче голосувати, той відповідальний за те, що відбувається...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Хто ще не виступав? Сергій Соколов, «Батьківщина». Будь ласка.

СОКОЛОВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Я думаю, що два місяці з моменту, коли 247 народних депутатів визнали роботу уряду незадовільною, не пройшли дарма. Але мені здається, вони пройшли дарма для уряду і тих, хто намагається сформувати новий уряд на старих засадах.

Наша фракція свідомо голосувала за визнання роботи цього уряду незадовільною, розуміючи, що є лише один варіант, як змінити ситуацію в країні, – це повернутися на шлях європейських реформ. І саме тому ми пропонуємо вже буквально на цьому тижні розглянути такі необхідні питання, як заяву Прем'єр-міністра про відставку і прийняти відповідне рішення.

Але просто відставка нічого не змінить. Ми вважаємо, що, враховуючи останні події в Україні і світі, нам треба ухвалити цілий ряд рішень, які дадуть змогу не просто зробити заяви про те, що в нас існує європейський вектор розвитку, а про те, що країна, дійсно, починає проводити європейські реформи.

Перше. Наша фракція буквально зараз реєструє законопроекти, як ми й обіцяли, про деофшоризацію країни. Це фактично два проекти законодавчих актів, прийняття яких дасть змогу врегулювати ситуацію

з так званими офшорними юрисдикціями, територіями, які відносяться до офшорних, і навести лад зі сплатою податків в Україні. Ці законопроекти дають відповіді на ключові запитання: як зробити, щоб мільярди доларів не витікали з України? Ми взяли найкращий досвід країн, які за останні десятиліття навчилися боротися з офшорами. І ці проекти ми пропонуємо і презентуємо всім фракціям і позафракційним депутатам. Усіх, хто бажає, ми готові взяти у співавтори, і такі закони повинні стати основою нашої політики щодо деофшоризації країни і її економіки.

Друге. Нам треба ухвалити низку рішень, які стосуються аграрного сектору. Ці законопроекти вже майже третій місяць лежать у парламенті без руху. Ці рішення ми повинні прийняти для того, щоб Україна стала країною фермерського руху, а не великих агрохолдингів.

І третє. Це питання тарифної політики. Всі необхідні рішення так само лежать у парламенті, але, на жаль, країну очікує чергове підвищення тарифів на газ. Наша фракція вважає неприпустимими політичні рішення, а не чіткий економічний розрахунок, який дасть змогу вже сьогодні зменшувати ці тарифи.

Це і є завданням наступного уряду і наступної коаліції.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Москаленко. Це буде завершальний виступ. Будь ласка.

МОСКАЛЕНКО Я.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи (одномандатний виборчий округ №96, Київська область, самовисуванець). Шановний пане головуєчий! Шановні колеги! Я хотів би свій виступ почати з невеличких рядків з народної творчості, які, як відлуння, звучать з 26 квітня 1986 року, з тих часів, коли на землі України сталася страшна Чорнобильська катастрофа. Ті, які згоріли у вогні в перші хвилини двобою, накрили землю собою, не залишивши постів.

Чорнобильська трагедія забрала майже 100 тисяч життів ліквідаторів, 165 тисяч стали інвалідами. 30 років – це не термін, який сплинув з часу катастрофи на Чорнобильській атомній електростанції.

30 років – це період напіврозпаду двох надзвичайно шкідливих радіаційних елементів: цезію-137 та стронцію-90. Це той час, за який українська влада вже давно мала осмислити, що ми не можемо повторювати помилок тогочасних радянських керманів.

Є масштабні трагедії, є зруйновані людські життя, на які свій відбиток і в прямому, і в переносному значенні наклала ця катастрофа. Це понад 600 тисяч ліквідаторів і 200 тисяч переселенців. Половина дитячого населення, що проживає на території посиленого радіологічного контролю, перебуває на диспансерному обліку, 95 відсотків школярів мають різного виду захворювання, зростає кількість дітей з вродженими вадами, але зв'язок з Чорнобилем для них так і не встановлюється.

Наприкінці 2014 року влада влаштувала цим людям «другий Чорнобиль», адже причина вибуху 1986 року була далеко не технічної природи. Безвідповідальність тодішньої влади змусила керівництво станції ставити експерименти над реактором. Ця ж безвідповідальність вже нинішньої влади скасувала медичну, соціальну підтримку ліквідаторів і постраждалих.

З чим ми прийшли до 30-річчя Чорнобиля? Я щиро вірив, що цього року ми повернемося до чорнобильців обличчям. Метою законопроекту №2093, який нещодавно підтримала Верховна Рада, було відновлення конституційних прав чорнобильців. Наголошую, це був виважений, без краплі популізму, навіть більше – до внесення до парламенту узгоджений з урядовою стороною проект. Президент взяв до уваги лише думку Міністерства фінансів і заветував цей надважливий закон.

Серед пересічних громадян все частіше чуємо слово «геноцид». Так люди оцінюють ставлення влади до них в умовах підвищення тарифів, цін на продукти, на ліки за мізерної оплати праці та злиденної пенсії.

Сьогодні влада переживає оновлення, без п'яти хвилин матимемо нову коаліцію і новий уряд. Панове, давайте зробимо те, що ми мусимо зробити, – зустрінемо 26 квітня з піднятими очима, подолаємо вето і працюймо далі.

Я не вмію блокувати трибуни, підбурювати людей і вести під Верховну Раду. Це не мій метод. Але я серцем відчуваю людський біль і точно знаю, що ми маємо подолати вето Президента і на ділі, а не на

словах показати, що парламент піклується про людей. Вірю у здоровий глузд...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 30 секунд, завершуйте.

МОСКАЛЕНКО Я.М. Інакше така бутафорська шана перетвориться на палаючі шини чорнобильців під нашими вікнами.

Дякую вам за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Шановні колеги! Виступи від фракцій і груп завершено.

Зараз я повинен зачитати оголошення, які надійшли до президії Верховної Ради України.

Згідно з поданою заявою та відповідно до частини третьої статті 60 Регламенту Верховної Ради України повідомляю про вихід народного депутата України Немировського Андрія Валентиновича зі складу депутатської групи «Воля народу» та його входження до складу депутатської фракції партії «Блок Петра Порошенка».

Згідно з поданими заявами та відповідно до частини третьої статті 60 Регламенту Верховної Ради України повідомляю про входження народних депутатів України Бублика Юрія Васильовича, Міщенко Сергія Григоровича, Рудика Сергія Ярославовича до складу депутатської фракції партії «Блок Петра Порошенка».

Шановні колеги! Я хотів би з вами порадитися. У порядку денному першим стоїть блок питань про включення до порядку денного. Але оскільки найбільша фракція відсутня, чи не будете ви заперечувати, якщо ми перейдемо до другого блоку питань – розгляду проектів у першому читанні? Немає заперечень у залі.

І тому ми переходимо до розгляду законопроектів у першому читанні. Серед них є блок проектів законів про національну безпеку і оборону.

Першим у порядку денному стоїть питання – проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо соціального захисту резервістів, які постраждали внаслідок участі в антитерористичній операції, та членів їх сімей» ([№3497](#)) і проект [№3497-1](#).

Шановні колеги, є пропозиція розглянути за скороченою процедурою. Хто підтримує дану пропозицію, прошу проголосувати.

«За» – 75.

Не знайшла дана пропозиція відгуку в серцях депутатів, і тому переходимо до розгляду за повною процедурою.

Я запрошую до доповіді народного депутата України Кременя Тараса Дмитровича. Пане Тарасе, у вас 10 хвилин для доповіді. Якщо будете більш лаконічним, це буде мудро. Будь ласка.

КРЕМІНЬ Т.Д., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановний головуєчий! Шановні колеги народні депутати! До вашого розгляду пропонується пояснення до проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо соціального захисту резервістів, які постраждали внаслідок участі в антитерористичній операції, та членів їх сімей». Напевно, не треба повторювати, що вже тривалий час на сході України відбувається антитерористична операція, у якій бере участь значна кількість громадян нашої держави. Більшість з них – це військовослужбовці, працівники правоохоронних та інших державних органів. Серед усіх залучених до участі в антитерористичній операції дуже багато постраждалих. При цьому щодо військових та членів їх сімей законодавством уже передбачено певні пільги та компенсації. Проте особи з числа резервістів, що брали безпосередню участь в антитерористичній операції, виконуючи обов'язки служби у військовому резерві військових формувань, зокрема Національної гвардії, та посідали такі ж посади, як і військовослужбовці, позбавлені соціального захисту нарівні з ними.

Не в кращому становищі опинилися і сім'ї таких резервістів, які втратили свого годувальника. За останніми даними, кількість загиблих, зокрема з числа резервістів Національної гвардії, становить понад 120 осіб.

Однією з гарантій соціального захисту військовослужбовців є пенсійне забезпечення, право на яке регулюється Законом України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб». Пенсії таким особам обраховуються, виходячи з одержаного грошового забезпечення, визначеного для займаної ними посади. Однак грошове забезпечення резервістів у більшості випадків визначено на мінімальному рівні, виходячи з мінімальної заробітної плати.

Беручи участь безпосередньо в антитерористичній операції, піддаючись таким же загрозам і небезпекам, виконуючи такі самі обов'язки служби на таких же посадах, як і штатні військовослужбовці, резервісти повинні одержувати пенсію, обчислену з такого ж розміру грошового забезпечення.

Відтак буде логічно і справедливо порушити питання і встановити можливість обчислювати пенсії резервістам, що постраждали, беручи безпосередню участь в АТО, виконуючи в цей час обов'язки служби у військовому резерві військових формувань, виходячи з розміру грошового забезпечення військовослужбовців відповідних посад.

Тому я звертаюся до колег з проханням підтримати цей законопроект. Вважаю, що ми повинні допомогти постраждалим резервістам, а також членам родин загиблих учасників АТО у вирішенні соціальних питань.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Пане Тарасе, прошу залишатися біля трибуни. Відводиться 3 хвилини на запитання до доповідача.

Шановні колеги, хто має запитання до доповідача, прошу записатися. Проводиться запис.

Кривенко Віктор. Будь ласка.

КРИВЕНКО В.М., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»).* Добрий день, шановні колеги! Є пропозиція цей законопроект підтримати і, незважаючи на те що сьогодні в залі чомусь немає депутатів (зрозуміло чому), вважати його обговореним, рухатися далі за порядком денним

і проголосувати, як тільки з'являться в залі депутати. Це важливий законопроект. Щодо нього все зрозуміло.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Більше запитань немає. Дякую вам за доповідь.

І я запрошую до співповіді від комітету голову Комітету з питань національної безпеки і оборони Пашинського Сергія Володимировича. Пане Сергію, скажіть слово українському народу.

ПАШИНСЬКИЙ С.В., *голова Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»).* Шановні друзі! Я хочу звернути вашу увагу на цей законопроект. Ми з вами прийняли величезний масив законів про соціальний захист і підтримку ветеранів АТО, інвалідів, загиблих. Але, на жаль, у цьому масиві законодавства загубився один сегмент. Це невеликий сегмент, але дуже болючий. На першому етапі проведення антитерористичної операції Національна гвардія за законом призивала резервістів, і було дуже багато випадків, коли цих людей не ставили у штат військовослужбовців. Це стосується і батальйону «Донбас», і лінійних частин Національної гвардії. Є близько 2 тисяч людей, які не були у штаті і які не мають статусу військовослужбовців. На жаль, серед них є поранені і загиблі. І оці люди не підпадають під наш масив законодавства.

Я дуже вдячний розробникам законопроекту, які вникли в цю проблему, виписали законопроект. Ми на засіданні комітету його уважно розглянули. Це матиме мінімальне навантаження на бюджет, але розв'яже дуже важливу психологічну і юридичну проблему.

Прошу всіх підтримати законопроект і усунути цю несправедливість, яка зараз є.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Прошу залишатися біля трибуни, пане Сергію. Є запитання до доповідача.

Шановні колеги, хто має запитання до доповідача, прошу записатися на виступи. Будь ласка, ввічкніть систему запису.

Ігор Мосійчук. Будь ласка.

МОСІЙЧУК І.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Радикальна партія. Пане Сергію, дуже правильний законопроект. Ми його будемо підтримувати. Хотілося б знати, окрім цього, вашу особисту позицію як голови профільного комітету і вашої фракції щодо іншого законопроекту, яким передбачається зміна підсудності для учасників АТО. Тому що зараз відбуваються такі речі, що судді-сепаратисти судять патріотів, які пішли захищати країну, і мотивують, наприклад, тримання під вартою тим, що обстрілювали Донецьк наші воїни, і таке інше. Тому хотілося б зрозуміти вашу чітку позицію як голови комітету і вашої фракції з цього питання.

ПАШИНСЬКИЙ С.В. Не тільки я як голова комітету, а й увесь наш комітет затвердив концепцію реформування військової юстиції. Питання, яке ви порушили, дуже актуальне, і ми виступаємо за реформу всієї військової юстиції. З нашої точки зору, повинні бути військові суди, нам необхідно навести лад і зробити ВСП – військову службу правопорядку – дієвим інструментом, щоб усі злочини чітко контролюватися однією вертикаллю.

Ви абсолютно праві (зараз, слава Богу, це не масові випадки, але є поодинокі), що це недопустимо. І я хочу звернутися до вас і до всіх інших. Якщо є такі випадки, давайте їх фіксувати і як комітет, як Верховна Рада на них реагувати, ну, хоча б у ручному режимі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Мельничук Сергій Петрович.

МЕЛЬНИЧУК С.П., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Пане Сергію, питання таке. Чи визначені в даному законопроекті права тих людей, добровольців, які прийшли в перші дні війни, на початку агресії, які мали судимість і їх неможливо було оформити? І права добровольців, які прийшли з Майдану, документи яких згоріли в Будинку профспілок і які неможливо було тоді відновити? Адже зараз дуже велика проблема з їх оформленням.

Дякую.

ПАШИНСЬКИЙ С.В. Дякую за запитання. Ще раз звертаю увагу: я не хочу перетворювати це на дискусійний клуб, але ви як командир частини прекрасно розумієте, про що питаєте. Є поняття «військовослужбовець», так? Це штат, це військовий квиток, це посадові обов'язки і таке інше. Цим законопроектом рекомендується регламентувати воїнів резерву, що до Збройних Сил, за великим рахунком, не мали відношення, бо 95 відсотків цих фактів – це Національна гвардія.

Те питання, яке ви порушили, може регламентуватися. Ми разом з вами приймали закони про волонтерів. Волонтер – це не тільки та людина, яка возить на передову якісь там запаси, а це ті люди, які мали якийсь момент – і не були оформлені. Так що ваше питання стосується іншого законопроекту, і в ньому воно врегульовано.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Володимировичу. Час для запитань вичерпаний.

Зараз згідно з Регламентом виступи від фракцій. І я прошу представників фракцій, які бажають виступити з даного питання, записатися. Прошу провести запис.

Від фракції «Самопоміч» Олег Березюк. Будь ласка.

БЕРЕЗЮК О.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Фракція «Самопоміч» підтримуватиме даний законопроект тільки тому, що ці люди, які першими стали на захист Вітчизни, сьогодні страждають від того, що вони отримали поранення, або навіть якщо не отримали, повертаючись додому, залишаються під опікою виключно своїх родин і виключно своїх громад, якщо громади ще дбають.

Тому ми з сьогоднішнього дня (чи з вчорашнього дня) маємо почати потужний рух держави назустріч родинам, які є базою і основою реабілітації тих людей, і назустріч локальним громадам, які дбають про реабілітацію, відпочинок, підтримку цих хлопців, їхніх жінок і дітей. Це початок дороги, яка буде довгою, адже ці хлопці не є простими, їм важко адаптуватися тепер у мирному житті.

Цей законопроект є початком нашої роботи, підтримаймо його.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Оксана Корчинська, Радикальна партія.

КОРЧИНСЬКА О.А., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Вітаємо. Фракція Радикальної партії підтримує даний законопроект. Це, дійсно, тільки перший такий проект. Він ситуативний, і його прийняття не розв'яже проблеми резервістів.

Зараз ми готуємо новий законопроект і запрошуємо всіх до авторства, тому що всі наші хлопці, котрі повертаються з війти, повинні бути резервістами. Ця модель діє у всіх цивілізованих країнах, де є постійні міжнародні конфлікти.

Потрібен новий законопроект, у якому визначалися б їхні права, можливості, тому що надалі для всіх хлопців, котрі демобілізувалися, повернулися з фронту, потрібна буде наша допомога. Вони повинні не тільки соціалізуватися, а стати військом резервістів. Це надзвичайно важлива робота, її треба здійснити. Тому що той досвід, який наші хлопці отримали на фронті, неоціненний. Ми повинні в країні його акумулювати, захистити їхні інтереси і зробити так, щоб наша держава завжди була готова дати відсіч будь-якому ворогу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Вінник Іван. Будь ласка.

ВІННИК І.Ю., секретар Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (одномандатний виборчий округ №184, Херсонська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Україна не була готова до атаки Російської Федерації, до цієї агресії як фізично, так і в юридичному плані. Дійсно, до лав Збройних Сил України, Національної гвардії було залучено резервістів, які проходили службу у військовому резерві. Тут існує певна правова колізія і юридична проблема, тому що на резервістів не поширюються норми Закону «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей». Безумовно, нам треба це питання врегульовувати.

Єдине, що прикро, що вже два роки триває агресія, а ми лише сьогодні до нього повернулися. Тільки в Національній гвардії наразі є

близько 120 загиблих з числа тих резервістів, на яких не поширюються ті соціальні стандарти, які Верховна Рада запровадила щодо захисту родин загиблих під час проведення антитерористичної операції.

Цей законопроект надзвичайно важливий. На жаль, він не привертає стільки уваги в сесійній залі, як коаліціада, як створення нового уряду. Безумовно, це системні речі, це треба теж робити, але потрібно ще й дбати про український народ.

Тому я закликаю всіх зосередитися зараз та проголосувати за цей законопроект. На засіданні комітету ми ухвалили рішення взяти його за основу. Але якщо є голоси, можна прийняти і в цілому. Це надзвичайно просте і надзвичайно важливе завдання. Давайте захистимо родини загиблих. Це наша відповідальність як єдиного законодавчого органу України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Отже, виступи від фракцій завершені. Зараз мають відбутися виступи народних депутатів. Колеги, хто має бажання висловитися, прошу бути уважними – проводиться запис на виступи народних депутатів. Будь ласка.

Дроздик Олександр Валерійович. Увімкніть мікрофон.

ДРОЗДИК О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Прошу передати слово Юрію Бабію.

БАБІЙ Ю.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Фракція «Народний фронт» підтримує даний законопроект і закликає зал прийняти його за основу та в цілому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Добродомов Дмитро Євгенович.

ДОБРОДОМОВ Д.Є., секретар Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ №115, Львівська область, самовисуванець). Я прошу передати слово Богдану Матківському.

МАТКІВСЬКИЙ Б.М., секретар Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики (одномандатний виборчий округ №121, Львівська область, самовисуванець). Добрий день, шановні колеги! Ви знаєте, я є якраз одним із тих резервістів, які першими пішли на фронт з «Самооборони Майдану». Тоді не було, насправді, можливості оформити всі документи, які стосувалися б військово-службовців, тому оформлялися документи резервістів. Дуже багато моїх побратимів на сьогодні є каліками і не мають можливості і права лікуватися у військових госпіталях. Тому дуже прошу підтримати даний законопроект, і, як говорив попередній доповідач, якщо буде така можливість, проголосувати його за основу та в цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Семен Семенченко. Будь ласка.

СЕМЕНЧЕНКО С.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Фракція «Об'єднання «Самопоміч»» підтримує даний законопроект і пропонує проголосувати за основу і в цілому. Действительно, в 2014 году добровольцы, которые пошли защищать Родину, а это несколько батальонов Нацгвардии, не думали о льготах, не думали о том, как будут кормить семьи. Они думали о том, чтобы защитить Родину. И наша обязанность сейчас об этом позаботиться. Поэтому прошу проголосовать за основу и в целом.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лозовой Андрій, Радикальна партія.

ЛОЗОВОЙ А.С., секретар Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Наша фракція, без сумніву, підтримує даний законопроект, оскільки дуже прикро, що у коаліційних торгах за посади, у перипетіях між собою, у бажанні окремих деструктивних сил якнайшвидше провести дострокові вибори забувають про найголовніше – триває війна.

Ми постійно чуємо і бачимо сумні новини про те, що кращі з кращих віддають свої життя за Україну. І кожен законопроект, який допомагає нашим бійцям, – це справа честі для кожного з нас. Давайте зробимо в цьому залі хоча б щось таке, за що нам не буде соромно перед прийдешніми поколіннями.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юрій Левченко.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ №223, м. Київ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). «Свобода», округ №223, місто Київ. Безперечно, законопроект правильний, його треба приймати, і, можливо, це один з тих рідкісних випадків, коли я можу навіть погодитися на прийняття в першому читанні та в цілому. Але є одне суттєве «але», на яке я хотів би звернути увагу як розробників законопроекту, так і доповідачів і сподіваюся, що ви все-таки врахуєте це зауваження і одразу внесете відповідні зміни.

Справа в тому, що для того, щоб такий закон запрацював на сто відсотків, а не, скажімо, відсотків шістдесят-сімдесят, на мою думку, треба зменшити віковий ценз щодо супроводжуваних осіб. У законопроекті написано, що є пропозиція встановити обмеження за віком, тобто дозволити особам лише з 18 років супроводжувати військовослужбовців на лікування до санаторно-курортних закладів, під час перебування там та виїзду з них.

Ну, насправді, у нашому законодавстві визначено право на працю з 16 років. Так, адже молоді люди 16 років абсолютно адекватні. Якщо зменшити цей ценз з 18 до 16 років, то це значно покращить можливість супроводження військовослужбовців до відповідних санаторно-курортних закладів, тому що з 18 років починається більш

активне життя, у людей з'являється робота, певні зобов'язання. І оцей прошарок населення якраз, можливо, буде недостатній для того, щоб належним чином забезпечувати наших військовослужбовців.

Тому я пропоную цей віковий ценз зменшити з 18 до 16 років. Я дуже прошу до цього поставитися серйозно. І якщо цю поправку можливо врахувати одразу в першому читанні та в цілому, тоді, безперечно, ми підтримаємо цей важливий законопроект.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Лінько. Увімкніть мікрофон.

ЛІНЬКО Д.В., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Радикальна партія. Ми вже говорили про те, що законопроект, дійсно, потрібно прийняти, і фракція його підтримає. Але це лише один законопроект із ряду тих, за якими повинні розв'язуватися проблеми добровольців, військовослужбовців, які захищали нашу країну, але не мають спеціального статусу, щоб отримати пільги.

Хочу наголосити, що й досі не розв'язано проблеми іноземців, які захищають нашу країну і не можуть отримати громадянства України. Цей законопроект уже давно подано і його потрібно приймати для того, щоб іноземці могли отримати громадянство України. Це стосується переважно іноземців з Російської Федерації, з Білорусії, адже вони не можуть повернутися до своєї країни, тому що там їх будуть переслідувати. Україна має приймати таких героїв, які приїхали захищати нашу державу, і надати їм громадянство.

Так само потрібно вирішувати питання добровольців, серед яких багато поранених, які не були оформлені до жодної військової частини, до жодного військового формування і тому не можуть отримати статусу учасника АТО. Це й досі не виписано ні в положеннях міністерства, ні в положеннях Кабміну. Суди їм відмовляють. Це питання потрібно врегулювати законодавчо.

Отже, повторюю, законопроект, який ми розглядаємо, лише один з ряду законопроектів щодо вирішення питань наших військовослужбовців, спрямованих на те, щоб мотивувати в майбутньому служити і захищати нашу країну. Тому що коли почалася війна, у людей не було

часу правильно оформитися, донести певні документи. А сьогодні нам потрібно всі ці питання врегулювати і якщо потрібно – змінювати законодавство.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Завершальний виступ в обговоренні – Вовк Віктор Іванович, Радикальна партія. Знімає.

Отже, зараз у нас заключне слово доповідача. Я хочу запитати пана Тараса: можливо, ви з місця дасте відповідь?

Я бачу, що депутати готові голосувати і в першому, і в другому читанні. Прозвучала тільки одна пропозиція Юрія Левченка, яку він знімає.

Немає необхідності в заключному слові? Немає. Голово комітету, немає необхідності? Немає.

Отже, переходимо до голосування.

Шановні колеги, я прошу зайти до залу, зайняти робочі місця і приготуватися до голосування. Секретаріат Верховної Ради прошу повідомити депутатів, що зараз відбудеться голосування. Будь ласка, заходимо до залу.

Шановні колеги, я ставлю на голосування проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо соціального захисту резервістів, які постраждали внаслідок участі в антитерористичній операції, та членів їх сімей» для прийняття за основу. Шановні колеги, хто підтримує дану пропозицію, прошу проголосувати. Будь ласка, голосуємо.

«За» – 215.

Це питання не коаліції, товариство, це питання бійців, які прямо з Майдану пішли на фронт. І я хочу, щоб ви відкидали свої політичні розклади, коли йдеться про наших героїв, які врятували Україну спочатку на Майдані, а потім в АТО. Прошу відрізнити політичні речі від речей державної ваги і пам'яті.

Я поставлю на голосування пропозицію про повернення до розгляду. Прошу всіх бути уважними, зайти до залу і зайняти робочі місця.

Ставлю на голосування пропозицію повернутися до розгляду проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо

соціального захисту резервістів, які постраждали внаслідок участі в антитерористичній операції, та членів їх сімей». Хто підтримує дану пропозицію, прошу проголосувати.

«За» – 235.

Рішення повернутися прийнято.

Ми повернулися до даного законопроекту. Я прошу бути уважними. Зараз я ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо соціального захисту резервістів, які постраждали внаслідок участі в антитерористичній операції, та членів їх сімей» (№3497) за основу. Хто підтримує дану пропозицію прошу проголосувати.

«За» – 239.

Рішення прийнято.

Шановні колеги! Є пропозиція комітету прийняти в цілому. Відповідно до Регламенту ми маємо право це зробити, якщо немає заперечень у залі. Я, справді, вважаю, що даний законопроект має велику вагу і в питаннях справедливості, і в питанні пам'яті тих, хто постраждав в АТО. Якщо немає заперечень, я поставлю цей законопроект на голосування для прийняття в цілому. Немає заперечень? Дякую вам.

Ставлю на голосування пропозицію комітету прийняти проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо соціального захисту резервістів, які постраждали внаслідок участі в антитерористичній операції, та членів їх сімей» ([№3497](#)) у цілому. Хто підтримує дану пропозицію, прошу голосувати.

«За» – 231.

Рішення прийнято. Дякую.

Шановні колеги, ряд депутатів, у яких зранку було засідання фракції, просять провести повторну реєстрацію. Регламентом це передбачено для того, щоб побачити потенціал у залі. Тому я прошу всіх приготуватися до повторної реєстрації. І прошу ввімкнути систему «Рада» для реєстрації народних депутатів на пленарному засіданні. Будь ласка.

Отже, у залі зареєстровано 367 депутатів. Потенціал високий (*Шум у залі*).

Зараз переходимо до наступного законопроекту. Це проект Закону «Про внесення зміни до статті 4 Закону України «Про особливості здійснення правочинів з державним, гарантованим державною боргом та місцевим боргом» ([№3677](#)).

Доповідач пропонує розглянути його за скороченою процедурою. Хто підтримує пропозицію розглянути законопроект №3677 за скороченою процедурою, прошу проголосувати. Будь ласка, голосуємо.

«За» – 145.

Не набрала дана пропозиція необхідної кількості голосів.

І я запрошую до доповіді заступника міністра фінансів Маркарову Оксану Сергіївну.

МАРКАРОВА О.С., заступник міністра фінансів України – керівник апарату. Шановний пане віце-спікер! Шановні депутати! Вашій увазі пропонується проект Закону «Про внесення зміни до статті 4 Закону України «Про особливості здійснення правочинів з державним, гарантованим державною боргом та місцевим боргом». Ви пам'ятаєте, що в минулому році нашими спільними зусиллями вдалося провести реструктуризацію державного боргу – з 22,6 мільярда вдалося реструктуризувати 19,4 мільярда. Однак залишилися проблемними і невирішеними два питання. Питання номер один – це 3 мільярди доларів єврооблігацій, які повинні були бути погашені 20 грудня 2015 року. Питання номер два – це 140 мільйонів доларів гарантованого державною кредиту «Укравтодору».

Погасити на даний момент у цьому році ці борги ми не можемо. Водночас залишається вимога їх погашення, яка також створює ризик для нас щодо тих єврооблігацій, які вже були реструктуризовані.

За законом, який прийнятий у минулому році, запроваджено мораторій до червня 2016 року. Сьогодні ми просимо вас внести до цього закону просту, але водночас дуже важливу зміну – скасувати це часове обмеження і подовжити дію мораторію. У зв'язку з тим що існують величезні ризики судових позовів, які, як ви знаєте, вже розпочалися, це дасть нам змогу продовжувати проводити переговори. І ми сподіваємося знайти порозуміння з нашими кредиторами щодо реструктуризації даного боргу на умовах, запропонованих державою Україна.

Просимо прийняти даний законопроект, який підтриманий у тому числі профільним комітетом.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Оксано Сергіївно, прошу залишатися біля трибуни. Зараз будуть запитання до доповідача.

Хто має запитання до доповідача, прошу записатися. Прошу провести запис.

Віктор Вовк передає слово Олегові Ляшку. Будь ласка.

ЛЯШКО О.В. Олег Ляшко, Радикальна партія. У мене питання до представника Міністерства фінансів. Минулого року ви агітували парламент, що провели вигідні для України перемовини, уклали договір про реструктуризацію боргів. Але ми бачимо, що видатки на обслуговування цих боргів у бюджеті нинішнього року вищі, ніж у бюджеті минулого року. Тоді я питаю: де реальна реструктуризація? І чому ви на перемовинах сьогодні з міжнародними партнерами, зокрема Міжнародним валютним фондом, не порушуєте питання не просто про реструктуризацію українських боргів, а про списання значної частини цих боргів, як це роблять багато країн світу? Зокрема, нещодавно Франція Кубі списала, і таких прикладів можна навести багато.

Коли ви реально почнете захищати інтереси України, а не Міжнародного валютного фонду?

МАРКАРОВА О.С. Дуже дякую за запитання. І Міністерство фінансів, і уряд України захищали виключно інтереси України, проводячи весь минулий рік переговори, у тому числі з нашими зовнішніми кредиторами. Ми впевнені, що ті умови, яких нам вдалося досягти, є найкращими з можливих, яких можна було досягти.

Чи хотіли б ми отримати кращі умови? Так, і ми робили все для того, щоб провести це на інших, ще кращих умовах. Нам вдалося досягнути списання часткового боргу. І в цьому році ми заклали до державного бюджету обслуговування всіх наших боргів. Завдяки тому, що є зростання курсу, є зростання в тому числі й суми, яка закладена в гривнях на обслуговування цих боргів.

Але в будь-якому випадку сьогодні ми просимо вас дати нам можливість продовжити дію мораторію. Це посилить нашу переговорну

позицію надалі, і ми будемо проводити всі переговори щодо саме цих боргів, а також покращення взагалі управління ліквідністю держави.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Гусак Володимир Георгійович. Будь ласка.

ГУСАК В.Г., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Згідно з даним законопроектом призупиняється обслуговування облігацій державного боргу. Питання: на який термін? Прошу дати конкретну відповідь.

МАРКАРОВА О.С. Ми пропонуємо якраз скасувати термін, тобто зупинити на невизначений термін до того, як ми домовимося з нашими кредиторами конкретно щодо цього питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Долженков Олександр, останнє запитання.

ДОЛЖЕНКОВ О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Спасибو, председательствующий. Госпожа Маркарова, хотел задать вам три вопроса.

Первый вопрос. Когда Владимирович Георгиевич задавал вам вопрос, он говорил «термин приостановки обязательств по внешним облигациям». То есть это не пролонгация действия закона. Вы немножко неправильно отвечаете, умышленно либо по неосторожности. На какой именно термин будете приостанавливать обязательства, взятые государством в лице Минфина, органов местного самоуправления по обслуживанию облигаций?

Второй вопрос. Не считаете ли вы, что голосование за этот законопроект является формой шантажа перед кредиторами?

И третий вопрос. Не считаете ли вы, что голосование по этому законопроекту является фактически признанием дефолта государством на законодательном уровне?

МАРКАРОВА О.С. Дякую дуже за запитання. Щодо того, чи є це шантажем, чи не шантажем. У даному разі ми намагаємося докласти всіх можливих зусиль для захисту інтересів України. У випадку неподовження дії мораторію чи нескасування дати, яка визначена законом, а це червень, то починаючи з червня в нас знову виникне безумовне зобов'язання заплатити ці кошти.

Ми просимо вас підтримати подовження дії мораторію для того, щоб у нас не виникло цього зобов'язання у поточному 2016 році. Ми впевнені, що наші переговори завершаться позитивною реструктуризацією. Відповідно просимо нам дати інструмент для проведення таких переговорів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Оксано Сергіївно. Час, відведений на питання, завершено. Можете зайняти своє місце.

До співдоповіді запрошую голову підкомітету Комітету з питань бюджету Гордєєва Андрія Анатолійовича. Будь ласка.

ГОРДЄЄВ А.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ №183, Херсонська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Добрий день, шановні колеги! Мова в цьому законопроекті йде про те, що ми вже приймали закон, яким доручали, уповноважили наш уряд зробити реструктуризацію нашого зовнішнього боргу. І питання полягає не в тому, що ми оголошуємо дефолт, а в тому, що всі наші кредитори погодилися на умови реструктуризації, зробили часткове списання нашого зовнішнього боргу. Але на сьогодні лише один держатель облігацій не погоджується на умови реструктуризації та списання нашого зовнішнього боргу. Мова йде про Російську Федерацію.

Тому, коли ми приймали цей закон, то була умова, що він діятиме до 1 червня 2016 року. І Російська Федерація, бачачи, що термін дії закону спливає, не йде на ці умови реструктуризації і таким чином вимагає від нас погашення боргів.

Шановні колеги, Комітет з питань бюджету погодив прийняття цього законопроекту в цілому і рекомендує Верховній Раді прийняти його в цілому як закон. Ми не можемо сьогодні його не прийняти. Тому

що якщо ми не приймемо, то в нас відповідним чином з 1 червня настають зобов'язання сплачувати весь борг, у тому числі країні-агресору.

Дякую за увагу. Готовий відповісти на запитання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Залишайтеся ще біля трибуни.

Хто має бажання поставити запитання співдоповідачу, прошу записатися на виступи. Будь ласка, проводиться запис.

Андрій Гальченко. Будь ласка.

ГАЛЬЧЕНКО А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства (одномандатний виборчий округ №32, Дніпропетровська область, самовисуванець). Прошу передати слово депутату Долженкову.

ДОЛЖЕНКОВ О.В. Спасибо за таку можливість. Вот господин совыступающий сказал о том, что тут замешана Российская Федерация, общий наш враг, как вы считаете. А я считаю, что вы не читали вообще текста законопроекта, потому что там не говорится о реструктуризации задолженности, того портфеля, который проходил летом этого года.

В чем суть законопроекта? Законопроектом предлагается отменить действие закона об особенностях совершения сделок по правочинам не до июля 2016 года, а на неопределенный срок. Что этим законопроектом дается? Им дается право Кабинету Министров либо органам местного самоуправления принимать решения о приостановке действия обслуживания облигаций. А они были эмитированы в 2005, 2006, 2007, 2010, 2011 годах. Облигации «Укравтодора», Киевского городского совета. При чем здесь Российская Федерация? Объясните, пожалуйста.

ГОРДЄЄВ А.А. Шановні колеги, я розумію, що вам дуже зручно виступати адвокатом цієї ситуації і не голосувати за законопроект, яким пропонується надати уряду право все-таки довести всіх кредиторів до того стану, що ми приймемо закон, за яким реструктуризація настане.

На сьогодні саме цей кредитор, який є держателем облігацій (так, він не напряму є держателем облігацій, і ви про це чудово знаєте, краще, напевно, за нас всіх), не хоче виступати на наші ініціативи щодо реструктуризації списання частини боргу. Ось і все. Тому ваше право

не підтримувати. Але я звертаюся до всього парламенту, ми маємо сьогодні його проголосувати. Якщо ми його не проголосуємо, настане момент, коли ми повинні будемо віддавати борги тій країні, яка на сьогодні вже окупувала частину території. Якщо у вас є детальний... Можете звернутися до Мінфіну, вам роз'яснять.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іван Рибак.

РИБАК І.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи (одномандатний виборчий округ №202, Чернівецька область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги, законопроект №3677 наша фракція буде підтримувати. Ми пропонуємо підтримати рішення комітету – за результатами першого читання прийняти його в цілому.

Законопроект є достатньо важливим і зволікати з його прийняттям не можна. Тому закликаю всіх підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Є ще останній запис – Михайло Папієв.

ПАПІЄВ М.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Дякую. Шановні народні депутати України! Шановні колеги! Я звертаюся і до першого доповідача, і до другого. Ну, майте ж все-таки терпіння і знайомтеся з тими законопроектами, які ви доповідаєте з трибуни Верховної Ради України – єдиного законодавчого органу країни! А вам я хочу сказати, що цей законопроект стосується, по-перше, особливостей здійснення правочинів з державним боргом, по-друге, з гарантованим державою боргом і по-третє, з місцевим боргом.

Я ось питаю для індикатора, щоб усі зрозуміли, що доповідачі не знають цього законопроекту. Шановний пане доповідачу, перерахуйте, будь ласка, яких місцевих боргів стосується цей законопроект?

Дякую за змістовну і конкретну відповідь.

ГОРДЄЄВ А.А. У тому числі боргів Київської міської ради.
Це перше.

Друге. Ці зобов'язання вже реструктуризовані. Але сьогодні мова йде про подовження терміну дії закону для того, щоб ми могли реструктуризувати борг перед країною-агресором.

І насамкінець хотів би ще просити підтримати цей законопроект за основу та в цілому як закон.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Всі бажані поставити запитання вже виступили. Ви мали можливість поставити запитання і попередньому доповідачу, і співдоповідачу питання. Я прошу Андрія Анатолійовича зайняти своє місце.

Зараз буде можливість виступати, адже розглядаємо проект за повною процедурою, відповідно до якої наступний пункт – виступи від фракцій. І прошу всіх, хто має бажання висловити свою позицію від фракції, записатися на виступи. Будь ласка.

Олег Барна від «Блоку Петра Порошенка».

БАРНА О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ №167, Тернопільська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Пропоную всім депутатам проголосувати за даний проект для того, щоб нарешті врегулювати відносини щодо фінансової діяльності і реєстрації в окупованих зонах. Тому що, на превеликий жаль, на даний час через ці нерегульовані відносини страждають наші громадяни.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Гусак Володимир Георгійович від «Опозиційного блоку».

ГУСАК В.Г. Прошу передати слово депутату Долженкову.

ДОЛЖЕНКОВ О.В. Уважаемые коллеги! Уважаемые граждане Украины! Вот сейчас, во время дележа портфель и формирования новой коалиции, выдвижения кандидатуры Премьера незаметно, под

шумок хотят принять законопроект №3677 с достаточно таким безобидным названием и, казалось бы, на первый взгляд косметическими правками.

Этим законопроектом предлагается отменить норму, которой ограничивался срок действия Закона Украины «Об особенностях осуществления сделок с государственным, гарантированным государством долгом и местным долгом». По этому закону государство фактически предоставило полномочия Кабинету Министров, органам местного самоуправления в одностороннем порядке приостанавливать действия государственных облигаций внешних займов, местных облигаций внешних займов, евробондов, которые были эмитированы различными территориальными громадами и были выданы в 2005, 2006, 2007, 2010, 2011, 2012, 2013 годах, выданы Киевским горсоветом. Что это означает? Это означает результат деятельности действующей власти. По сути, это означает дефолт.

Один из выступающих сказал, что это не является дефолтом, это реструктуризация. Если выступающий не знает основ экономической теории, то дефолт – это односторонний отказ выполнять обязательства по внешним или внутренним заимствованиям в независимости от того, какая у него конечная цель – либо дальше проводить переговоры с кредиторами, либо осуществлять конкретную плату, либо не осуществлять по ним конкретную плату.

Голосование по данному законопроекту – это фактически признание государством дефолта как по внешнему государственному заимствованию, так и по внешнему заимствованию, которое было привлечено органами местного самоуправления. Принятие этого проекта закона является формой шантажа, потому что кредиторы тут не играют роли – Российская Федерация либо не Российская Федерация. Не может Российская Федерация быть держателем евробондов Киевской городской администрации. Не может Российская Федерация быть держателем евробондов «Укравтодора». Это частные кредиторы, которые инвестировали в иностранной валюте, поскольку это внешнее заимствование, которые внесли эту иностранную валюту в экономику Украины. И сейчас Украина в одностороннем порядке в лице правительства, которое внесло этот законопроект, народных депутатов, которые будут голосовать за этот законопроект, в одностороннем порядке отказывается выполнять эти обязательства. А зачем? Они, с одной стороны, говорят, что давайте мы быстрее как-то слепим коалицию для того,

чтобы нам МВФ выдал кредитование, а с другой – просто отказываются в одностороннем порядке погашать задолженности, которые когда-либо были взяты.

Не надо лапшу на уши вешать! Это не касается Российской Федерации! Не надо здесь видеть агрессора. Это частные инвесторы, даже, может быть, физические лица, которые купили эти облигации...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олег Ляшко від Радикальної партії передає слово Галасюку. Будь ласка.

ГАЛАСЮК В.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Дякую. Шановний пане головуєчий! Шановні колеги народні депутати! Фракція Радикальної партії буде підтримувати цей законопроект, але разом з тим я хочу наголосити, що сьогодні ми маємо провести справжню, реальну, глибоку реструктуризацію державного боргу, провести урядові перемовини з міжнародними некомерційними кредиторами щодо того, щоб списати суттєву частину зовнішнього суверенного та гарантованого державою боргу. Кошти, які списували Польщі, Греції, були значно вищі, ніж ті, про які йдеться зараз. Мова йде про те, що ми повинні вивільнити десятки мільярдів гривень у державному бюджеті, щоб видатки на обслуговування державного боргу впали порівняно з тим, що в нас було вчора. І ці кошти ми маємо спрямувати на розвиток високотехнологічного виробництва.

Подивіться, сьогодні День авіації і космонавтики. Що робить уряд для підтримки цих галузей, для підтримки українського космосу, української авіації? «Південмаш» на межі зупинки. Треба туди інвестувати кошти, розвивати високотехнологічне виробництво.

Що сьогодні робиться для розвитку харчової промисловості, для переробки тієї сировини, яку створюють наші фермери? Туди треба спрямовувати кошти для створення інфраструктури, здешевленого кредитування харчової, переробної промисловості. Так треба робити по кожній галузі.

Тому перше завдання – провести реальну реструктуризацію державного боргу. Польщі списували 50 відсотків, Греції списували 50 відсотків, а це десятки мільярдів доларів Сполучених Штатів

Америку, і проти них не було військової агресії. Що списали Україні? Декілька мільярдів доларів, і то за них наклали додаткові зобов'язання віддавати значну частину зростання ВВП. Це не справедливі умови, це не ті умови, які вигідні Україні.

Тому фракція Радикальної партії наполягає на тому, щоб одним з вагомих елементів державної економічної і фінансової політики було проведення справжньої реструктуризації державного боргу зі списанням значної його частини так, щоб це призвело до суттєвого зменшення видатків на обслуговування державного боргу у державному бюджеті України. І ці кошти спрямувати на розвиток української промисловості, на підтримку малого і середнього бізнесу, на надання здешевлених кредитів, на створення робочих місць, на дотування тих, які створюють нові виробництва. Бо якщо ми не будемо цього робити, то наша країна так і залишиться сировинною колонією з величезними боргами, якою є на сьогодні. Ми маємо докорінно змінювати цю ситуацію. І це питання не політики, а економіки, виживання й успіху держави.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Від Блоку Петра Порошенка Віктор Пинзеник. Будь ласка.

ПИНЗЕНИК В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановний головуючий! Шановні колеги! Передусім я хочу сказати, що даний законопроект стосується не конкретного варіанта списання боргів. Ми не обговорюємо того, що було предметом рішення Верховної Ради кілька місяців тому. Мова йде про право на таке списання.

Але як би ви не називали це право, воно має одне вонюче означення. Я не хочу навіть цього слова вживати. Незалежно від того, як би ви його назвали, це слово означає невиконання боргових зобов'язань.

Підготовлена редакція законопроекту містить у собі досить серйозні ризики. Чому? Ми розуміємо причини такого закону, і є підстави для його прийняття. Коли приймалося рішення про реструктуризацію, до цього пакета не потрапила реструктуризація зобов'язань перед Російською Федерацією на 3 мільярди доларів. А я стверджую,

і це моя позиція, яку, на жаль, не всі поділяють, що це приватне розміщення. Це не було офіційним запозиченням. Це приватне розміщення, яке проводилося не за українським законодавством, довісок до євробондів, які мали потрапити під реструктуризацію. Але вони не є елементом реструктуризації. Тому ми повинні допомогти уряду у вирішенні питань, щодо яких іде судовий процес.

Але мене тривожить, що у версії проекту немає дати завершення дії такого закону, і під цю норму потрапляє будь-яке запозичення, включаючи нове. Це дуже недобрий сигнал. Тому моя пропозиція така: нехай уряд тут підтвердить і озвучить свою думку щодо встановлення дати, терміну дії закону. Наприклад, що цей закон діє до кінця 2018 року, якщо треба – більше. Думаю, що в парламенті знайдеться достатня кількість голосів, щоб подовжити термін дії цього закону. Це перше.

І друге. Чи є потреба поширювати норми закону на місцеві запозичення? Ви добре знаєте, що панівною ідеологією України є популізм. До цієї панівної ідеології додається анархізм. Якщо в нас почнеться парад місцевих бюджетів, відмови від виконання зобов'язань, то ми можемо отримати неприємні сюрпризи.

Тому я просив би, щоб Мінфін погодився з цими двома поправками – щодо місцевих запозичень і щодо визначення граничного строку дії закону. Строк має бути обов'язково вказаний у законі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Отже, усі бажаючі від фракцій виступили.

Тепер відбудуться виступи народних депутатів. Шановні колеги, хто має бажання виступити, прошу записатися на виступи.

Юрій Соловей. Будь ласка.

СОЛОВЕЙ Ю.І., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики (одномандатний виборчий округ №89, Івано-Франківська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Я повністю погоджуюся з попереднім промовцем Віктором Михайловичем Пинзеником щодо статусу цього закону і щодо статусу того боргу, якого стосується даний законопроект. І звичайно, є питання щодо місцевих бюджетів. Але водночас я хочу зацентувати увагу на більш важливому моменті – взагалі на ситуації з державним боргом України, на відсутності стратегії, як вирішувати

це питання і якою буде поведінка вже нового уряду по відношенню до національного боргу України. Бо на сьогодні поряд з видатками на соціальне забезпечення і на оборону видатки на обслуговування державного боргу є найважливішими видатками державного бюджету. І стратегія нового уряду повинна бути спрямована передусім на вирішення цього питання.

Цей законопроект – додатковий інструмент щодо вирішення питання з так званим російським боргом. Але разом з тим я переконаний, що новий уряд, який ми оберемо вже в найближчі дні, повинен займати жорсткішу позицію з міжнародними кредиторами, з Міжнародним валютним фондом щодо інтересів України як у плані запозичення, так і в плані обслуговування зовнішнього державного боргу України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Войціцька Вікторія Михайлівна.

ВОЙЦІЦЬКА В.М., секретар Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Добрий день, шановні колеги! Фракція «Об'єднання «Самопоміч» беззастережно підтримуватиме даний законопроект за умови, якщо до другого читання буде враховано зауваження, озвучені паном Пинзеником щодо запозичень на місцевому рівні.

Чому це дуже важливо врахувати? Тому що ми прекрасно розуміємо, що саме борги, які запозичують на місцевому рівні, дозволяють профінансувати, зокрема, великі інфраструктурні проекти. Якщо ми сьогодні встановимо абсолютно незрозумілу дату щодо погашення цих боргів, то наступним кроком буде суттєве здорожчання цих коштів, якщо влада на місцях захоче залучити ці гроші. Це перше.

Друге. Я також хотіла б скористатися нагодою і сказати про те, що ми й досі не маємо відкритого інструмента аналізу використання зовнішніх запозичень. Ми не знаємо, куди спрямовуються гроші, на які проекти, який економічний ефект вони мають. Наприклад, ми хочемо

бачити, куди конкретно буде спрямований наступний транш МВФ, куди надійшли гроші з минулих траншів, як вони були використані, який ефект вони мали для людей.

Тому ще раз хочу наголосити, що, окрім того, щоб вирішити питання з реструктуризацією боргів, ми також маємо як депутати виконувати основне завдання – здійснювати контроль за урядом, за тими запозиченнями, коштами, які залучаємо ззовні, щоб потім це мало позитивний ефект для людей і щоб не лягав тягар на наших дітей і онуків, який вони не зможуть нести на собі.

Тож давайте разом контролювати ті гроші, які ми як держава залучаємо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Андрій Гальченко. Будь ласка.

ГАЛЬЧЕНКО А.В. Прошу передати слово депутату Долженкову.

ДОЛЖЕНКОВ О.В. Дякую. Минулого разу я виступав російською мовою, але для тих, хто не розуміє російської, буду виступати українською державною мовою. І я дуже простими речами хочу оперувати з приводу цього законопроекту.

Законопроект є безпрецедентним в історії країни. Це, дійсно, так. Тому що Україна вперше на законодавчому рівні відмовляється, точніше, призупиняє обслуговування зовнішнього запозичення в односторонньому порядку для того, щоб зміцнити свої переговорні позиції.

Але які наслідки потягне за собою прийняття вказаного законопроекту? Безперечно, наслідком буде дискредитація кредитного рейтингу нашої країни. Хто наступного разу чи то при емісії органами місцевого самоврядування облігацій місцевих зовнішніх позик, чи то при наступній емісії Міністерством фінансів України облігацій зовнішніх державних позик вкладатиме гроші в країну, окрім МВФ? Мабуть, ніхто.

Що стосується МВФ. Ми повністю виконуємо умови МВФ для того, щоб отримати черговий транш. Чому ми так вибудовуємо свою позицію з іншими кредиторами? Я розумію, що ті особи, які тримають облігації зовнішньої державної позики, зовнішньої місцевої позики, які

є тримачами євробондів, які емітували органи місцевого самоврядування, не настільки впливові, як Міжнародний валютний фонд. Але як ми з ними вчиняємо? Ми фактично в цинічний спосіб зловживаючи наданими нам повноваженнями, говоримо про те, що закон України про державні гарантії виконання судових рішень, а саме норми щодо примусового виконання в рамках виконавчого провадження в нашій країні не будуть застосовуватися ані до держави, ані до органів місцевого самоврядування, які емітували зазначені зовнішні запозичення.

Попередній доповідач говорив про те, що дуже мало в нас транспарентності, прозорості зовнішнього фінансового інструмента. Але справа не в прозорості, а в ставленні боржника до кредитора. Якщо боржник нехтує кредитором та ставить його в таке становище, відповідно до якого кредитор повинен іти на поступки всупереч попереднім домовленостям, то це вже не питання прозорості розміщення цих інструментів, а питання спроможності держави в майбутньому запозичувати іноземні кошти, зокрема для збалансування золотовалютного резерву, для притягнення інвестицій у країну. Ця дискредитація фактично поставить крапку на спроможності нашої країни залучати кошти в майбутньому. До нас не будуть ставитися як до надійного партнера, про жодну інвестиційну привабливість не можна буде говорити після прийняття цього законопроекту, як би ми гарно про це не розказували.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайло Папієв.

ПАПІЄВ М.М. Дякую. Шановні народні депутати України, шановні колеги! Це урядовий законопроект. І оскільки основна подія, в очікуванні якої зараз живе наша країна, – це зміна уряду і його очільника, то, може, є сенс нам з такими важливими законопроектами вчиняти відповідальніше? Бо цей законопроект, на мій погляд, стосується вже більше нового уряду, який набере чинності, може, сьогодні, може, цього тижня, подивимося, як складеться.

Шановні колеги, дуже хотілося б, щоб ми, приймаючи цей законопроект, врахували те, про що говорив Віктор Михайлович. Не може бути необмеженого строку дії такого закону. Кінцевим терміном дії такого закону має бути 2018 рік, якщо ми вже його голосуємо. Бо якщо ми зараз приймемо закон про те, що Україна взагалі відмовляється від виконання боргових зобов'язань, то мені цікаво, на яких

умовах тоді наша країна отримуватиме нові запозичення, а нові запозичення потрібні будуть для економіки.

Ну, і найголовніше. Якщо ми приймаємо такі закони, то все ж таки треба було б згадати, що сьогодні (і це вже звучало) ми відзначаємо Всесвітній день авіації та космонавтики. І дуже хотілося б, щоб Верховна Рада України згадала сьогодні про ті негаразди, які існують в КБ «Південне». Україна завдяки уряду Яценюка втратила космічну галузь. І побажання для нового уряду, який буде в Україні або не буде, щоб він звернув увагу на те, що Україна була космічною країною, і все, що зробила діюча влада, – це те, що за два роки уряду Яценюка ми перестали бути авіаційною країною.

І хочу звернутися до працівників цієї галузі. Я вітаю всіх громадян України, які мають відношення до авіаційної та космічної галузі, з цим святом. Дуже хотілося б, щоб в Україні знайшовся той уряд, який зверне на майбутню економічну перспективу і на відновлення такої важливої для нас галузі.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Андрій Гордєєв передає слово Пинзенику. Будь ласка.

ПИНЗЕНИК В.М. Шановні колеги, я хочу зняти застереження, яке я висловив у своєму попередньому виступі, що такий закон стосуватиметься нових запозичень. Ні. Ми провели консультації з Міністерством фінансів, проаналізували документи. Справа в тому, що в базовому законі затверджений перелік запозичень, які підпадають під реструктуризацію. Оскільки ми вносимо зміни до цього закону, то вони стосуються виключно тих запозичень, які були в базовому законі. Оскільки абсолютну більшість кредитів було реструктуризовано, крім відомого вам російського кредиту, то навіть без обмеження строку дії норми такого закону будуть поширюватися винятково на ті кредитні запозичення, які не були реструктуризовані.

Тому у зв'язку з цим я закликаю колег проголосувати за прийняття проекту закону за основу та в цілому у версії, підготовленій Міністерством фінансів. Я прошу всіх підтримати цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Володимир Гусак.

ГУСАК В.Г. Шановні колеги, ми ще раз хотіли б наголосити, що голосування за цей законопроект – це голосування за дефолт України. І тому закликаємо не підтримувати цього проекту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Долженков уже виступав. І тому я передаю слово Маркевичу Ярославу Володимировичу. Будь ласка.

МАРКЕВИЧ Я.В., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Фракція «Самопоміч» підтримує даний законопроект. Мы готовы голосовать за него.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Таким чином всі депутати виступили. Але зараз має бути заключне слово доповідача і співдоповідача. І я надаю для заключного слова 3 хвилини Маркаровій Оксані Сергіївні. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

МАРКАРОВА О.С. Шановні народні депутати, я хотіла б ще раз підтвердити, що ми пропонуємо вам виключно внести зміни до основного закону, який ви прийняли 19 травня 2015 року. У цьому основному законі, прийнятому майже рік тому, встановлюється чіткий периметр проведеної боргової операції і зазначається, які саме боргові папери підпадають під реструктуризацію.

Наголошую, що з усього периметру нереструктуризованими залишаються виключно два випуски ОВДП, а також зобов'язання «Укравтодору», яке тримає один російський державний банк. Тому ризику поширення на інші нові зобов'язання немає. Це перше.

Друге питання, щодо місцевих боргів. Київський борг, який був включений до периметру, на сьогодні вже реструктуризований, тому він не потрапляє під дію такого закону.

Третє питання, щодо інвестиційної привабливості. Після проведення нами боргової операції практично всі агенції підвищили рейтинги України. Тому велике прохання до всіх народних депутатів проголосувати за даний законопроект, яким пропонується виключно зняти обмеження на термін дії мораторію щодо трьох конкретних

зобов'язань, які досі залишилися нереструктуризованими, стосовно більшості з яких, ви знаєте, у нас уже є судові процеси. Це величезний ризик для бюджету. Прохання підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Таким чином, ми завершили розгляд даного законопроекту. Прошу народних депутатів зайти до залу, приготуватися до голосування. Через хвилину відбудеться голосування. Я прошу секретаріат Верховної Ради запросити депутатів до залу і прошу голів фракцій запросити депутатів на робочі місця, приготуватися до голосування.

Шановні колеги, готові до голосування? Всі фракції зайшли і зайняли свої місця?

Будь ласка, заходимо до залу, колеги, займаємо робочі місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення зміни до статті 4 Закону України «Про особливості здійснення правочинів з державним, гарантованим державою боргом та місцевим боргом» (№3677) за основу. Хто підтримує дану пропозицію, прошу проголосувати. Будь ласка, голосуємо.

«За» – 223.

Товариство, я один раз поставлю на голосування пропозицію про повернення. Якщо не буде голосів за повернення, законопроект буде відхилений. Я прошу всіх зайняти свої місця, зайти до залу.

Отже, хто підтримує пропозицію, яку висловили народні депутати, щоб повернутися до розгляду проекту закону №3677, прошу проголосувати. Прошу підтримати. Будь ласка, голосуємо.

«За» – 245.

Рішення прийнято.

Я знову після повернення ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення зміни до статті 4 Закону України «Про особливості здійснення правочинів з державним, гарантованим державним боргом та місцевим боргом» (№3677). Хто підтримує дану пропозицію, прошу проголосувати. Будь ласка, голосуємо.

«За» – 247.

Є пропозиція комітету прийняти проект у цілому. Я бачу, що в залі застережень немає.

Ставлю на голосування пропозицію прийняти проект закону [№3677](#) в цілому. Хто підтримує дану пропозицію, прошу проголосувати. Будь ласка, колеги, голосуємо за пропозицію комітету.

«За» – 242.

Рішення прийнято.

Вітаю і міністерство, і комітет і дякую за якісну роботу, проведену над даним проектом закону.

Шановні колеги! Згідно з Регламентом у нас залишається 3 хвилини до перерви. Ми не встигнемо розглянути жодного із законопроектів. Відразу після перерви ми продовжимо нашу роботу.

А зараз згідно з Регламентом я оголошую перерву в роботі Верховної Ради України до 12 години 30 хвилин.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, час, відведений для перерви, завершено. Я прошу всіх депутатів заходити до залу і прошу секретаріат Верховної Ради повідомити депутатів, що ми продовжуємо нашу нелегку роботу. Будь ласка.

Шановні колеги, готові працювати? Я не бачу ентузіазму.

Шановні колеги, розділ «перше читання» розпочинався законопроектом [№3478](#), але, на жаль, доповідача на той момент не було в залі. Зараз доповідач є. Тому я оголошую розгляд проекту Закону «Про внесення змін до статті 11 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» щодо супроводження військовослужбовців при продовженні лікування у санаторно-курортних закладах» ([№3478](#)).

Є пропозиція авторів і комітету розглянути його за скороченою процедурою, але зал повинен прийняти своє вагоме, відповідальне рішення з цього приводу.

Я ставлю на голосування пропозицію про розгляд законопроекту [№3478](#) за скороченою процедурою.

Хто підтримує дану пропозицію, прошу проголосувати. Будь ласка, голосуємо.

«За» – 80.

Рішення не прийнято. Зал не підтримав пропозиції комітету.

Я запрошую до доповіді народного депутата України Богомолець Ольгу Вадимівну. Будь ласка.

БОГОМОЛЕЦЬ О.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! На минулому тижні весь світ відзначив Всесвітній день здоров'я, і я дуже сподіваюся, що сьогодні Верховною Радою буде прийнято бодай половину з тих 15 проектів законів, які підготовлені Комітетом з питань охорони здоров'я для голосування в сесійній залі.

Метою прийняття Закону України «Про внесення змін до статті 11 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» щодо супроводження військовослужбовців при продовженні лікування у санаторно-курортних закладах» (№3478) є відновлення здоров'я поранених та травмованих військовослужбовців під час антитерористичної операції після їх стаціонарного лікування у військових госпіталях. З точки зору психологічної реабілітації кожного бійця надзвичайно важливо для держави дати йому можливість і забезпечити умови перебувати в госпіталі разом з членом його родини. Це дозволить швидше перевести стрілки годинника із військової території, з території війни й опинитися на території свого дому, своєї родини, відчутти піклування.

У зв'язку з проведенням на сході України антитерористичної операції значна частина поранених та травмованих військовослужбовців після їх стаціонарного лікування у військових шпиталях потребують подальшого реабілітаційного лікування та сторонньої допомоги як фізичної, так і психологічної. За даними наших фахівців, психологічної реабілітації потребують до 95 відсотків бійців, фізичної реабілітації потребують до 60 відсотків бійців.

Наявність супроводжуючої особи, особливо з числа близьких родичів, допомагатиме в обслуговуванні хворого, створюватиме сприятливіший психологічний та емоційний клімат і сприятиме ефективному одужанню значної категорії осіб.

Проект Закону «Про внесення змін до статті 11 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» розроблено з метою відновлення здоров'я поранених та травмованих військовослужбовців після їх стаціонарного лікування у військових шпиталях.

Законопроектом пропонується шляхом внесення змін до статті 11 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» надати право особі, що супроводжує військово-службовця, якого направлено до санаторно-курортного закладу для продовження лікування, на отримання путівки на безоплатній основі без права на лікування з метою надання допомоги такому військово-службовцю. Тобто його близькій особі, родичу.

Прийняття проекту закону не потребуватиме додаткових витрат з державного бюджету, оскільки реалізація положень такого закону можлива в межах коштів, передбачених у державному бюджеті на медичне лікування, реабілітацію та санаторне забезпечення особового складу Збройних Сил України, ветеранів військової служби та членів їх сімей, ветеранів війни та на забезпечення постраждалих учасників антитерористичної операції санаторно-курортним лікуванням.

Звертаюся до вас з проханням підтримати законопроект №3478.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам. Шановні колеги, у кого є запитання до доповідача, прошу провести запис на виступ. Будь ласка.

Олег Мусій.

МУСІЙ О.С., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (одномандатний виборчий округ №124, Львівська область, самовисуванець).* Шановні народні депутати! Я звертаюся до вас з проханням підтримати прийняття вказаного законопроекту не тільки за основу, тому що він надзвичайно актуальний і важливий. Проект стосується поранених, важко поранених бійців, які потребують реабілітації, а також стороннього догляду. На сьогодні це питання не врегульоване. У разі прийняття цього проекту закону члени їх родин зможуть не тільки фізично супроводжувати, а ще й супроводжувати в плані лікування.

Тому в мене велике прохання до вас підтримати його не тільки за основу, а й у цілому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Я розумію, що це не запитання, а виступ.

Слово для запитання передаю Роману Семенусі. Будь ласка.

СЕМЕНУХА Р.С., член Комітету Верховної Ради України з питань інформатизації та зв'язку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»).
Прошу передати слово Ірині Сисоєнко.

СИСОЄНКО І.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»).
Шановні колеги! Даним законопроектом запропоновано внести уточнення до порядку реалізації військовослужбовцями права на продовження їх лікування у санаторно-курортних закладах саме після лікування в госпіталях, а також особами, які супроводжують військовослужбовців, яких направлено до санаторно-курортного закладу для продовження лікування після стаціонарного лікування в госпіталі. Це важливий етап. Реабілітація відбувається саме в санаторно-курортних закладах. Механізм, який виписаний у чинному законодавстві України, не ефективний, тому цей законопроект є надзвичайно важливим.

Законопроектом також пропонується надати право на отримання путівки на безоплатній основі і встановити, що особа, яка супроводжує військовослужбовця до санаторно-курортного закладу, не може бути...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, додайте 30 секунд, щоб завершити.

СИСОЄНКО І.В. ...інвалідом I групи та особою, яка не досягла 18-річного віку. Тобто повинна бути така особа, яка, дійсно, зможе допомогти військовослужбовцю у всіх необхідних для нього питаннях.

Тому фракція «Самопоміч» також підтримує проект і буде голосувати за нього.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Шановні колеги, я вам скажу для довідки. Хто має бажання виступити, така змога буде. Ми розглядаємо законопроект за повною процедурою. Будуть і виступи від фракцій, і виступи депутатів. Даний розділ – це питання до доповідача. Ви себе ще й обмежуєте в часі, бо на виступ дається 3 хвилини, а на запитання – лише 1 хвилина. Я просто прошу народних депутатів України бути уважнішими.

Романова Анна Анатоліївна. Будь ласка.

РОМАНОВА А.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Як сказала моя колега Ірина Сисоєнко, «Об'єднання «Самопоміч», безперечно, підтримує цей законопроект. Наскільки я знаю, що є кошти за 2015 рік, які спрямовувалися на путівки для учасників АТО, але не були використані.

Зокрема як аргумент хочу сказати, чому треба голосувати за цей законопроект. Тому що АТОшники відмовляються їхати на відпочинок через те, що немає супроводжуючих осіб. У мене запитання до Ольги: чи прийняття закону, проект якого розглядається, розв'яже проблему щодо тієї кількості невикористаних путівок, зокрема через те, що немає супроводжуючих осіб?

Дякую.

БОГОМОЛЕЦЬ О.В. Дякую за запитання. Насправді з 50 мільйонів гривень, які були виділені на психологічну реабілітацію в минулому році, використано лише трохи більше половини. Решта грошей повернулися до бюджету. Я не думаю, що саме такий закон дасть змогу повністю розв'язати цю проблему, тому що вона організаційного характеру і пов'язана з тим, що військові шпиталі не спрямовують бійців на реабілітацію. Але з цим ми також боремося, контролюємо, в якій області і скільки солдатів направлено на реабілітацію, і намагаємося з різних боків вирішувати це питання. Але частину коштів, безперечно, буде використано.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ольго Вадимівно. Час для запитань вичерпаний. Прошу зайняти своє місце.

А до співдоповіді я запрошую представника Комітету з питань національної безпеки і оборони Вінника. Будь ласка.

ВІННИК І.Ю. Шановні колеги! Комітет з питань національної безпеки і оборони розглянув законопроект пані Богомолець та інших авторів, серед яких, власне, і я. Проект стосується того, що нам треба врегулювати питання забезпечення АТОшників гідним правом на санаторно-курортне лікування разом з особами, які їх супроводжують.

Адже на сьогодні багато АТОшників відмовляються від цього права, наданого державою, тому що через поранення, які вони отримують, іноді каліцтва, вони не можуть самостійно дістатися до цих санаторіїв. Водночас Україна перебуває у скрутному економічному становищі, і будь-яка супроводжуюча особа повинна особисто платити за лікування в санаторіях, де вона фактично не лікується, а перебуває виключно в якості супроводжуючої особи.

Тож це питання потребує негайного врегулювання, тому що відповідальність держави за нашу обороноздатність – це не тільки підтримка армії, це також підтримка тих осіб, які постраждали, мужньо захищаючи наші кордони.

Ми підтримуємо цей законопроект і пропонуємо прийняти за основу. Тут немає нічого складного, можна приймати за основу і в цілому, тому що, дійсно, прийняття не потребуватиме додаткових видатків з бюджету. Відповідні витрати вже передбачені, вони не використовуються у повному обсязі. Безумовно, можна принаймні розмістити в санаторіях супроводжуваних осіб, і це питання вдало врегулювати.

Єдине, прикро те, що сьогодні ми не бачимо багатьох депутатів у залі. Я розумію, що є важливі питання коаліціади, нового уряду. Однак це не причина для депутатів бути відсутніми в сесійній залі, не голосувати за такі важливі для нашої держави, для нашої обороноздатності законопроекти. Тому я хотів би звернутися до всіх депутатів, які присутні сьогодні в залі, які знаходяться в кулуарах, з проханням повернутися, щоб була можливість набрати необхідну кількість голосів для прийняття цього законопроекту за основу та в цілому.

Проте якщо такої кількості голосів немає, я хотів би звернутися до головуючого на засіданні Верховної Ради з проханням, можливо, проголосувати пізніше, через годину-дві, коли все ж таки зберуться народні депутати в залі, щоб ми в жодному разі не провалили цієї законодавчої ініціативи.

Дякую за увагу. Давайте працювати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Залишайтеся біля трибуни, будь ласка. Шановні колеги, у кого є запитання до доповідача, прошу записатися на виступи.

Олег Мусій. Будь ласка.

МУСІЙ О.С. Шановний пане промовцю, скажіть, будь ласка, чи обраховувалася взагалі вартість цього питання? Я розумію, що до державного бюджету постійно закладаються кошти на путівки, і їх можна розподілити і між родичами чи супроводжуючими, які допомагатимуть нашим бійцям. А чи існує якийсь обрахунок, скільки до бюджету, наприклад, наступного року потрібно було б додатково закласти коштів і що, можливо, організаційно ще потрібно нам, Верховній Раді, прийняти, щоб це була не разова процедура цього року, а на постійній основі з включенням цих коштів до державного бюджету? Чи існують якісь обрахунки?

ВІННИК І.Ю. Ви знаєте, єдине, що нам потрібно врегулювати на рівні підзаконних актів, на рівні, я сподіваюся, новоствореного Кабінету Міністрів, яким чином нам реалізувати норму закону, якщо цей проект стане законом, про те, що супроводжуючі особи можуть отримати путівку без права на лікування. Тому треба чітко розділити витрати – є витрати на проживання, харчування перебування тощо, і ще є окремі витрати на лікування. Оце єдине, що треба в цьому контексті врегулювати. Але все ж таки, напевно, до повноважень Верховної Ради як єдиного законодавчого органу країни не належить входити в такі деталі. Це належить до повноважень виконавчої гілки влади, яку, сподіваюся, ми сьогодні побачимо або побачимо на цьому тижні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олег Барна.

БАРНА О.С. З огляду на ситуацію з бюджетними надходженнями, можливо, було б доцільно до кінця року ввести норму до цього закону, щоб супроводжуючий мав право тільки на безплатний проїзд до місця лікування військовослужбовця. У закладах лікування є достатньо обслуговуючого персоналу, який може належним чином обслуговувати, щоб не витратити коштів на супроводжуючих осіб. А ці кошти можна додатково спрямувати на лікування поранених військовослужбовців. Але в разі якщо буде така вимога або так буде краще для

пораненого військовослужбовця, який проходить лікування, якщо немає достатньої кількості медперсоналу, то певні кошти за харчування супроводжувачим могли б компенсувати.

Дякую.

ВІННИК І.Ю. Ви знаєте, колего, я погоджуюся з вами, що деякі норми цього законопроекту потребують уточнення. Наприклад, нечітко вписано, чи компенсується проїзд за рахунок бюджету чи не компенсується. Так само я з вами погоджуюся, що потрібна окрема дискусія не в сесійній залі, а на рівні комітету, чи, дійсно, особа має супроводжувати тільки до санаторію, чи весь час, протягом якого поранений перебуватиме в санаторії, бути разом з ним і потім разом повернутися. Але цю дискусію варто провести на рівні комітету.

Якщо у вас є пропозиції, їх можна подати у вигляді поправок або просто відвідати Комітет з питань національної безпеки і оборони, який розглядатиме цей законопроект на своєму черговому засіданні, якщо він буде прийнятий сьогодні за основу.

Тому я, власне, хотів би наголосити, що ми пропонуємо прийняти його за основу, а під час підготовки до другого читання можна обговорити і врегулювати те, про що ви говорили.

Дякую за зауваження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

І останнє запитання. Рибак. Будь ласка.

РИБАК І.П. Виборчий округ №202, Чернівецька область. У мене таке уточнююче запитання. У пояснювальній записці до даного законопроекту, який був поданий 13 листопада минулого року, вказані дані з державного бюджету в розмірі 1 мільярда 192 мільйонів 900 тисяч на фінансування даних заходів. Скажіть, будь ласка, оскільки цей законопроект подавався в минулому році і відповідно в минулому році він не розглядався, не був прийнятий, а ви посилаєтесь на те, що з цих коштів можна виділяти кошти на супроводжуваних осіб, чи є у вас інформація, скільки коштів залишилося з цього 1 мільярда 193 мільйонів у державному бюджеті, а саме було зекономлено, адже ви якраз на ці кошти опираєтесь?

Дякую.

ВІННИК І.Ю. Дійсно, думка про те, що закон України про Державний бюджет діє до кінця відповідного бюджетного періоду, має право на життя. Водночас існують інші думки. Але в будь-якому законопроекті, який ми подаємо, є Прикінцеві положення, що зобов'язують Кабінет Міністрів протягом одного місяця з набрання чинності врегулювати, унормувати, привести у відповідність законодавчі нормативно-правові акти до вимог цього закону. Я переконаний, що ця сума далека від тих 2 мільярдів, які ви назвали, тому що це загальна сума на соціальний захист, реабілітацію військовослужбовців.

Я хотів би ще наголосити, що згідно з чинним Бюджетним кодексом на рівні витрат розпорядника бюджетних коштів можна перекидати кошти з програми на програму виключно через рішення бюджетного комітету. Тому на сьогодні існує багато механізмів, яким чином Кабінет Міністрів може скористатися, щоб забезпечити виконання цього нормативно-правового акта, якщо він буде прийнятий у Верховній Раді як закон України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Час на запитання вичерпаний. Зараз виступи від фракцій.

Шановні представники фракцій, які мають бажання виступити, я прошу записатися на виступи.

Михайло Бондар, «Народний фронт».

БОНДАР М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (одномандатний виборчий округ №119, Львівська область, політична партія «Народний фронт»). Ми однозначно будемо підтримувати цей законопроект. Хлопці, які повертаються з передової пораненими, які потребують реабілітації, думаю, в першу чергу будуть її отримувати, якщо поряд буде близька людина, яка допомагатиме пройти цей етап одужання. Тому ми закликаємо підтримати цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Макар'ян, «Блок Петра Порошенка». Будь ласка.

МАКАР'ЯН Д.Б., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Ми підтримуємо цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую за аргументовану позицію.
Корчинська Оксана. Будь ласка.

КОРЧИНСЬКА О.А. Шановні народні депутати! Цей законопроект дуже простий. Судячи із запитань до комітету, у мене склалося враження, що ви не зрозуміли, про що йде мова. Як один із співавторів законопроекту я констатую, що йдеться про тих важко поранених військовослужбовців, які проходили стаціонарне лікування в шпиталях і яких після показання лікувальної комісії направляють на санаторно-курортне лікування. Тих, кому показано супроводження, а це спинальники, шийники, супроводжують члени родини – і все.

Фактично законопроект складається з двох фраз. Там немає якогось надзвичайного бюджетування, тому що в минулому році ми не використали, щоб ви розуміли, більше 10 відсотків бюджетних коштів. Мова не йде про лікування членів родини, вони лише супроводжують і проживають, а лікуються військовослужбовці. Тобто прийняття законопроекту дасть можливість нашим хлопцям, які частково непрацездатні, паралізовані, їхати на лікування з членами своїх родин. Тому що на даний момент волонтери збирають гроші для того, щоб вони були поряд з важко пораненими бійцями після шпиталю. Ось і вся суть законопроекту.

Надзвичайно прошу його підтримати. До другого читання я як співавтор подам ще одну поправку, щоб супроводжувати важко поранених своїх родичів могли особи не з 18, а з 16 років.

Фактично, якби не це єдине зауваження, яке я зараз почула від депутатів, можна було б навіть у цілому проголосувати. А так ми просимо прийняти в першому читанні і в скорочений термін підготувати до другого читання, тому що зараз 2,5 тисячі хлопців-інвалідів потребують такого лікування. І зараз ми їм не протягуємо руки допомоги. А ми повинні це зробити. Це стосується тільки важкопоранених.

По-моєму, я відповіла на всі питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо вам.

Шановні колеги, зараз відбудуться виступи народних депутатів. Від фракцій, я так розумію, всі бажаючі виступили. Прошу записатися на виступи народних депутатів.

Богдан Матківський.

МАТКІВСЬКИЙ Б.М. Ви знаєте, колеги, цей законопроект однозначно потрібно підтримувати. І хотілося б, щоб його було прийнято за основу та в цілому.

Але доцільність підтримки цього проекту полягає в іншому. Наші хлопці, побратими, які повертаються додому і не в змозі самі поїхати на лікування, потребують допомоги і підтримки родин. І було б дуже доцільно, щоб біля них були близькі для них люди. Тому дуже прошу підтримати наших хлопців, їхні сім'ї.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Андрій Лозовой.

ЛОЗОВОЙ А.С. Радикальна партія Ляшка. Знову і знову доводиться повторювати, що, на жаль, і в цьому залі, і в Кабміні, і в Адміністрації Президента, дерибанячи посади, продумуючи своє політичне майбутнє, торгуючись з МВФ, торгуючись з москалями через Мінський процес, забувають про найголовніше – що продовжується війна. І кожен з нас рано чи пізно нестиме відповідальність, якщо не захищатиме тих, хто сьогодні захищає нас на фронті. І без сумніву підтримуючи проект закону пані Оксани Корчинської та пані Ольги Богомолець, який передбачає продовження лікування наших героїв у санаторно-курортних закладах після лікування в госпіталях, я не можу не сказати про те, що відбувається насправді з санаторним комплексом зараз. На всю Рівненську область (вдумайтеся!) залишилося, знаєте, скільки санаторіїв? Один санаторій «Червона калина» в Рівненському районі!

Тут колега Дехтярчук звернувся до спецкомісії з питань приватизації, де я працюю. Ми на засіданні комісії проголосували за звернення до Кабміну з вимогою виключити санаторій «Червона калина» з переліку об'єктів, що підлягають приватизації (це пункт «в») у 2016 році. Бо якщо уявити собі те, що кажуть деякі фантазери, – виставити на аукціон

і чесно продати, то він як санаторій інфраструктурно не цікавий. Якщо продати його на аукціоні через те, що в бюджеті треба латати дірки, бо в офшори гроші переходять, то це закінчиться тим, що 26 гектарів земель санаторію «Червона калина» поріжуть на котеджі, на ще щось, і останній санаторій, який залишився на Рівненщині, де в тому числі герої війни могли б проходити реабілітацію, якщо ви підтримаєте цей законопроект, буде знищено.

Тому я закликаю Кабінет Міністрів негайно виключити санаторій «Червона калина» з переліку об'єктів, що підлягають приватизації у 2016 році, а вас, шановні колеги, підтримати цей законопроект. Не підтримання цього законопроекту – це позиція антиукраїнська, позиція антидержавницька, позиція зневаги над тими, хто кожен день, ночуючи в бліндажах, ризикуючи своїм життям, здоров'ям і свободою, захищає нас з вами.

Дякую. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Іван Рибак. Будь ласка.

РИБАК І.П. Виборчий округ №202, Чернівецька область. Шановні колеги, після досить широкого обговорення даного законопроекту виникає логічне запитання: чи не поставити його на голосування в цілому? Адже всі ми прекрасно розуміємо, що такий закон, дійсно, потрібний, і затягувати його прийняття, думаю, недоцільно. Ті незначні зауваження щодо того, що варто зменшити вік людей, які будуть супроводжувати, можна доопрацювати в майбутньому. Але законопроект, дійсно, важливий. Пропоную прийняти його за основу та в цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олег Мусій.

МУСІЙ О.С. Шановні народні депутати, я хочу підтримати позицію попереднього промовця і звернутися до головуючого на засіданні, щоб однозначно поставити на голосування пропозицію про прийняття в цілому, але з однією технічною поправкою, яку озвучила пані

Корчинська (якщо комітет, пан Вінник і автори підтримають), щоб цифру 16 замінити цифрою 18. І все, більше нічого не потрібно. Якщо під час другого читання буде внесено таку поправку, ми готові прийняти проект у цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Цілковито підтримую вашу пропозицію.

І звертаюся зі зворотньою пропозицією. Зараз виступить останній промовець. Я дуже прошу вас максимально змобілізувати людей до залу від кожної фракції і від вашої фракції зокрема, щоб ми не поставили під ризик прийняття даного законопроекту. Я прошу всіх голів фракцій і членів фракцій запросити депутатів до залу, бо через кілька хвилин відбудеться голосування.

А зараз слово для виступу я надаю Олегові Барні. Будь ласка.

БАРНА О.С. Шановні колеги, так, наш обов'язок – допомагати тим, хто втратив здоров'я, лікувати поранених, які захищали нашу Вітчизну. Ми повинні даний законопроект обов'язково підтримати. І те, що тяжкохворі з допомогою близьких, членів родин більш-менш комфортно добиратимуться до місць лікування чи реабілітації, буде дуже гуманно і порядно з боку держави.

Та разом з тим у даних медичних закладах є достатньо медичного персоналу, до безпосередніх обов'язків якого входить обслуговування таких тяжкохворих, допомога їм під час ходіння чи переміщення. Тому я вважаю, що в цей скрутний для держави час ми повинні зосередити більшу увагу і значні кошти саме на поранених бійцях, які потребують лікування, протезування, на що йдуть страшні гроші, бо кошти, які витрачатимуться на ліжко-місця і харчування здорових осіб, які нібито обслуговуватимуть поранених у місцях реабілітації чи лікування, на мою думку, витрачатимуться недоцільно. А ліжко-місця будуть зайняті абсолютно здоровими людьми. Натомість можна просто більше направити на лікування і реабілітацію саме тих, хто потребує лікування.

І не потрібно перекладати обов'язки медичного персоналу на осіб, які не мають відповідної кваліфікації і які не уповноважені цього робити. Нам потрібно навести порядок у санаторіях, медичних закладах,

центрах реабілітації, щоб медичні працівники належним чином займалися своєю роботою, виконували її відповідно до закону, перш за все допомагали військовослужбовцям, які їх захищали і весь український народ.

Дякую вам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Чи є потреба в заключному слові? Доповідачу, пані Олю Богомолець, чи є потреба в заключному слові? Немає.

Пане Вінник, чи є потреба в заключному слові? Якщо є потреба, будь ласка, увімкніть мікрофон.

ВІННИК І.Ю. Шановні колеги, ви знаєте, я вважаю, що ця дискусія зараз недоречна. Дійсно, санаторний заклад – це не медичний заклад, там немає такого фахового рівня. Ми розуміємо, що санаторний заклад за своєю суттю, дійсно, потребує певної особи, що супроводжуватиме пораненого бійця, який ходитиме на процедури чи просто перебуватиме в якихось сприятливих екологічних умовах задля того, щоб він швидко реабілітувався від тих травм, які отримав. Це перше.

Друге. Шановні, це не ті гроші, про які ми зараз дискутуємо. Про які гроші ми дискутуємо, що бюджет заощадить чи не заощадить? Це все припущення. Прості люди чекають, щоб їхні родичі, товариші, які захищали країну, могли отримати належне, забезпечене, гарантоване Конституцією, державою санаторне лікування, реабілітацію. Ми гарантували, обіцяли, коли йшли на вибори. Давайте, дійсно, голосувати за основу та в цілому.

Якщо будуть якісь зауваження, нехай уже Кабінет Міністрів потім виправить. У нього є можливість регулювати нормативно-правовими, підзаконні актами тощо, у тому числі й ті питання, про які сказав колега Барна. Ми не можемо сьогодні цинічно зривати прийняття цього проекту закону в цілому. Давайте зосередимося на цьому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До заключного слова запрошується один з авторів – Богомолець Ольга Вадимівна. Це останній виступ.

Я прошу запросити депутатів до залу і фракції, і секретаріат Верховної Ради. І прошу депутатів заходити до залу, займати робочі місця.

Будь ласка, Ольго Вадимівно.

БОГОМОЛЕЦЬ О.В. Шановні колеги, хочу сказати, що проект закону №3478, крім можливості психологічної реабілітації поряд з людиною, яка тебе любить, дає ще й відчуття справедливості тим членам родин, які чекали на своїх чоловіків, синів, дає можливість матерям, дружинам, дочкам побути зі своїми захисниками Батьківщини і надати їм ту підтримку, якої вони насправді потребують. Тому що в компанії своїх побратимів, на жаль, наші ветерани дуже часто п'ють. І супроводжуюча особа у вигляді жінки, дружини, дитини або матері, дійсно, є важливим стабілізатором не тільки фізичного статусу, а й психологічного.

Я дуже дякую всім вам за підтримку. Сподіваюся, що війна скоро закінчиться, і ми зможемо разом з нашими бійцями і їх родинами справедливо, гідно розбудовувати нашу державу.

Прошу вас підтримати проект закону №3478 за основу та в цілому. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Таким чином ми завершили обговорення даного законопроекту і можемо переходити до голосування.

Отже, шановні колеги, прошу займати робочі місця. Надзвичайно важливий законопроект. Я думаю, ніхто не хотів би, щоб його голос не був поданий за цей законопроект. Тому прошу більшої уваги, прошу займати робочі місця. Колеги, я намагаюся не називати прізвищ, але, Мустафо, займаємо робочі місця.

Отже, колеги, я ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до статті 11 закону України «Про соціальній і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» щодо супроводження військовослужбовців при продовженні лікування у санаторно-курортних закладах» (№3478) за основу. Хто підтримує дану пропозицію, прошу проголосувати.

«За» – 270.

Рішення прийнято. Вітаю, колеги.

Комітет рекомендує прийняти законопроект у цілому з поправкою, яка була оголошена Мусієм для стенограми під час виступу про заміну віку 18 на 16 років. Подібну пропозицію озвучив Юрій Левченко під час обговорення попереднього законопроекту. І якщо в залі немає застережень з приводу того, щоб я поставив на голосування пропозицію про прийняття в другому читанні з даною поправкою, я зараз це зроблю. Немає заперечень у залі? Немає. Дякую.

Отже, ставлю на голосування проект Закону «Про внесення змін до статті 11 Закону України «Про соціальній і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» щодо супроводження військовослужбовців при продовженні лікування у санаторно-курортних закладах» ([№3478](#)) з поправкою, яку озвучив Олег Мусій, про зміну віку з 18 на 16 років, для прийняття в цілому. Хто підтримує дану пропозицію, прошу проголосувати.

«За» – 269.

Рішення прийнято.

Вітаю колектив авторів. Вітаю комітет і дякую за добру та якісну роботу.

Переходимо до наступного законопроекту з розділу «перше читання». Це проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції» щодо безперешкодної діяльності органів місцевого самоврядування» ([№4048](#)).

До мене підійшов представник комітету Галасюк і попросив, щоб ми даний законопроект розглянули за скороченою процедурою. Хто підтримує пропозицію Галасюка, прошу проголосувати.

Отже, хто підтримує пропозицію про розгляд за скороченою процедурою, прошу голосувати. Будь ласка, голосуємо.

«За» – 175.

Рішення прийнято.

І я запрошую до доповіді народного депутата України Курила Віталія Семеновича. Будь ласка, доповідайте.

КУРИЛО В.С., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (одномандатний виборчий округ №113, Луганська область, самовисуванець)*. Шановні народні депутати! Органи місцевого самоврядування та підприємства Луганської і Донецької областей з 1 січня опинилися в такій ситуації, яка у зв'язку з набранням чинності Законом України «Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції» призвела до того, що в цих двох областях повністю заблоковано всі реєстраційні дії.

У грудні 2015 року відповідно до зазначеного закону Кабінет Міністрів України затвердив перелік населених пунктів, на території яких здійснюється антитерористична операція, до яких увійшли всі території Луганської і Донецької областей. Така ситуація призвела до повного блокування роботи органів місцевого самоврядування після проведення місцевих виборів, тому що заборонені реєстраційні дії, і таким чином не можна ані перереєструвати нових керівників, ані зареєструвати нових мерів. Крім того, призупинені всі дії з питань оплати оренди за землю, а також оплати оренди за комунальне майно.

Тому рядом депутатів розроблено законопроект про внесення змін до деяких статей цього закону, зокрема щодо тимчасових заходів на період проведення антитерористичної операції, що дало б можливість розблокувати реєстраційні дії.

Крім того, я хотів би зазначити, що...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 30 секунд.

КУРИЛО В.С. Крім того, я хотів би зазначити, щоб цей законопроект було підготовлено після прийняття у першому читанні до другого читання у скорочений термін. Це дало б змогу швидко розблокувати ситуацію, яка склалася в цих двох областях. Тому що на сьогодні багато підприємств, особливо комунальних, не можуть працювати, бо немає керівників, які просто не зареєстровані.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До співдоповіді запрошую голову Комітету з питань промислової політики та підприємництва Галасюка Віктора Валерійовича.

ГАЛАСЮК В.В. Шановний Андрію Володимировичу! Шановні колеги народні депутати! Комітет з питань промислової політики та підприємництва розглянув проект закону №4048. Хочу повідомити, що його метою є перегляд положень Закону «Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції» шляхом внесення редакційних змін до абзацу третього статті 4 щодо заборони проведення зміни керівництва юридичних осіб, складу їх засновників тощо на період проведення антитерористичної операції, місцем знаходження яких є територія, де вже відбулися місцеві вибори за новим законом.

Шановний колега Курило абсолютно коректно зауважив, що без такого закону сьогодні фактично заблоковані повноваження виконавчих органів місцевого самоврядування, у тому числі щодо реорганізації комунальних підприємств тощо. З урахуванням цього народні депутати члени комітету, розглянувши законопроект, погодилися з необхідністю врегулювання питань державної реєстрації суб'єктів господарювання публічного права.

Разом з тим у процесі обговорення було наголошено на неприпустимості позбавлення суб'єктів господарювання приватного права, що вимушено опинилися в зоні проведення АТО, передбачених цим законом механізмів захисту їх права власності від рейдерських атак та пільг у вигляді звільнення від плати за землю і платежів за оренду державного та комунального майна. Тобто таким чином комітет пропонує залишити в законопроекті тільки положення, що стосуються реєстрації, а положення щодо внесення змін до Податкового кодексу вилучити з нього.

Враховуючи це члени комітету ухвалили рішення проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції» щодо безперешкодної діяльності органів місцевого самоврядування» (№4048) внести на розгляд Верховної Ради та рекомендувати прийняти його у першому читанні за основу з виключенням положень про внесення змін до статей 6 і 7 Закону України «Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції»...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, завершуйте, 1 хвилина.

ГАЛАСЮК В.В. ...з одночасним звуженням у статті 4 кола суб'єктів, стосовно яких можливе проведення реєстраційних дій, пов'язаних зі зміною засновників та керівника юридичної особи, а саме тільки стосовно суб'єктів публічного права, а також розширивши перелік територій, яких будуть стосуватися зазначені зміни, територіями, визначеними Кабінетом Міністрів.

Шановні колеги, Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради вважає, що законопроект може бути прийнятий за основу.

Асоціація міст України підтримує вказаний законопроект з урахуванням висловлених пропозицій.

Тому пропозиція підтримати рішення комітету в тій редакції, яку я зачитав. До другого читання ми зберемо спільну робочу нараду авторів законопроекту, членів комітету, а також авторів законопроектів, які врегульовують дотичні питання, для того, щоб вийти на друге читання.

Шановні колеги! Прошу підтримати пропозицію комітету прийняти в першому читанні з тими застереженнями, які я озвучив і...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Завершуйте, 10 секунд.

ГАЛАСЮК В.В. ...з підготовкою у скорочений термін до другого читання. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги! Прошу провести запис на виступи: два – за, два – проти.

Артур Герасимов. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Велике прохання підтримати цей законопроект, тому що, дійсно, через скасування реєстраційних дій на територіях Донецької, Луганської областей навіть там, де вже йде мирне життя, неможлива діяльність більшості підприємств.

Але ми також просимо внести пропозицію щодо голосування спочатку за всі статті, а саме за статтю 4, статтю 6 та статтю 7, тобто з урахуванням питань щодо плати за землю, плати за комунальними... І якщо це не буде підтримано залом, тільки тоді перейти до голосування лише за пункт 4.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Балицький.

БАЛИЦЬКИЙ Є.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи (одномандатний виборчий округ №80, Запорізька область, самовисуванець). Прошу передати мікрофон Матвиєнкову.

МАТВИЄНКОВ С.А., член Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики (одномандатний виборчий округ №57, Донецька область, самовисуванець). Мариуполь, «Оппозиционный блок». О том, что данная ситуация требует экономического разрешения и давно уже назрела, мы говорили с этой трибуны неоднократно, и я выступал от лица фракции. Мы говорили о том, что нужно эту ситуацию каким-то образом разрешать. И депутаты, которые представляют мажоритарные округа из зоны АТО, тоже поддерживали это предложение.

Действительно, ситуация очень непростая. Помимо того, что базовые отрасли нашей экономики на сегодняшний день практически не работают, они разрушены той политикой, которую проводил Кабинет Министров, колоссальные задолженности по заработной плате, и люди в этих условиях практически выживают. Кроме того, мы заблокировали работу и не даем нормально развиваться ни малому, ни среднему бизнесу.

Мало того, перед пришедшими к управлению новыми органами власти, когда вы избрали новые советы, стоит колоссальный выбор в отношении того, что они должны заниматься энергосбережением, проводить энергосберегающие технологии. Ни горводоканалы, ни теплосеть сегодня не могут влиять на эти процессы для того, чтобы сформировать там новые команды. И поэтому однозначно нужно принимать какое-то решение. Это первое.

Но я хочу добавить еще одну вещь. При этом мы должны принять такое решение, чтобы не зацепить тех людей, которые пользуются персональными льготами. Вот это мы должны обязательно оставить, понимая, что люди, которые страдают, не должны больше пострадать в этой ситуации. Это второй момент.

И третий момент. Мне вот непонятно, честно говоря: я подаю законопроект [№3821](#) (это уже к руководству нашей Верховной Рады), которым предлагается четко регулировать все эти вопросы и делить территории на территории, на которых проходят военные действия, территории, которые подконтрольны украинской власти, территории, на которых не проходят военные действия, территории соприкосновения и так далее. Он решил бы все эти проблемы. Но, несмотря на то, что законопроект подан раньше, его убирают. Почему? Потому что внес представитель «Оппозиционного блока». Наверное, неправильный подход...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександра Кужель. Будь ласка.

КУЖЕЛЬ О.В., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* Шановні колеги! Я хочу, щоб ви звернули увагу на дуже небезпечну норму, яку пропонується прийняти. Пане Герасимов, якщо ви будете наполягати на тій редакції, ми просто не проголосуємо в цілому за законопроект. Не можна на окупованій території, навіть на території, де є наша представницька влада, вносити зміни щодо приватного бізнесу, щодо реєстрації. Крапка. Бо якщо люди закинули свій бізнес і переїхали до іншої частини України, це буде рейдерство, на яке дуже очікують багато людей, які там зараз мають вплив.

Ми згодні підтримати тільки в частині роботи місцевої влади, комунальних підприємств. І пан Матвієнков на сто відсотків правий щодо тієї частини бізнесу, яка на сьогодні не може сплачувати за оренду, наприклад, землі біля Донецького аеропорту. Не можна туди влазити і прикриватися тим, що ці гроші потрібні для місцевої влади.

Цей законопроект може бути проголосований у першому читанні тільки в редакції Комітету з питань промислової політики та підприємництва.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам. Отже, обговорення законопроекту завершено. Всі бажаючі виступили.

Шановні колеги, прошу заходити до залу, займати робочі місця. Секретаріат Верховної Ради України я прошу повідомити депутатів, що зараз відбудеться голосування. І представників фракцій я теж прошу закликати колег депутатів до залу для прийняття відповідального рішення. Будь ласка, займаємо робочі місця (*Шум у залі*).

Шановні колеги, я ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції» щодо безперешкодної діяльності органів місцевого самоврядування» ([№4048](#)) за основу в редакції комітету. Хто підтримує дану пропозицію, прошу проголосувати. Голосуємо, колеги.

«За» – 265.

Рішення прийнято.

І є пропозиція про розгляд проекту до другого читання в скорочений термін. Хто підтримує цю пропозицію, прошу проголосувати. Будь ласка, голосуємо.

«За» – 260.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, маленька довідка. У розділі «перше читання» залишився ще один проект закону №3562. Після того ми зможемо розглянути питання про включення до порядку денного законопроектів. Їх багато, щодо них буде важливе, результативне голосування. Тому прошу змобілізуватися для роботи в залі.

Зараз я ставлю на розгляд наступний законопроект [№3562](#). Є пропозиція розглянути його за скороченою процедурою. Хто підтримує дану пропозицію, прошу проголосувати. Будь ласка, голосуємо.

«За» – 173.

Рішення прийнято.

Запрошую до доповіді народного депутата України Шверка Григорія Ароновича. Будь ласка.

ШВЕРК Г.А., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»).
Дякую. Шановні колеги, на ваш розгляд вноситься законопроект №3562 щодо захисту інформаційного простору України.

За останні місяці Верховна Рада прийняла декілька законодавчих актів щодо зміни законодавства у сфері телебачення і радіомовлення. Наприклад, закони про медіавласність і відкритість медіавласності, про скорочення ворожого контенту. Але наразі є велика проблема з тим, що у Національній ради з питань телебачення і радіомовлення немає дієвих механізмів для забезпечення виконання цих законодавчих актів. Зокрема, в чинному законодавстві передбачені такі важелі для Національної ради – попередження, штраф та звернення до суду щодо відкликання ліцензії. Зараз у жодному законодавчому акті не виписано процедури призначення штрафів та не визначено ніяких формул щодо встановлення розміру цього штрафу.

Тому цим проектом законодавчого акта пропонується внести зміни до Закону «Про телебачення і радіомовлення» і чітко виписати, яким чином будуть накладатися штрафи Національної ради з питань телебачення і радіомовлення і як визначатимуться розміри цих штрафів. З одного боку, з'явиться можливість застосовувати штрафи, а з іншого – чіткість формулювань дає можливість зменшити дискрецію Національної ради щодо призначення розміру штрафів.

Крім того, запропоновано диференціацію розміру штрафу у відсотках від ліцензійного збору, що дасть можливість визначити маленький штраф для маленької телерадіоорганізації в маленькому місці і великий штраф для великої...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 30 секунд.

ШВЕРК Г.А. Застосування штрафів є європейською практикою. Мабуть, усі пам'ятають ситуацію, як на одному з польських радіостанцій діджеї допустили ксенофобські висловлювання на адресу українських дівчат. І польський регулятор застосував штраф у розмірі 25 тисяч євро до тієї польської телерадіоорганізації. Тому прошу підтримати цей законопроект.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

До співдоповіді запрошується голова Комітету з питань свободи слова та інформаційної політики Сюмар Вікторія Петрівна. Пропустіть Вікторію Петрівну до трибуни, будь ласка, шановні чоловіки.

СЮМАР В.П., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановні колеги, Комітет з питань свободи слова та інформаційної політики на своєму засіданні 17 лютого розглянув проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про телебачення і радіомовлення» щодо захисту інформаційного простору України» (№3562), внесений народними депутатами України Шверком, Севрюковим і Онуфриком.

Суть законопроекту була щойно викладена автором законодавчої ініціативи. Мова йде про те, аби зробити Національну раду з питань телебачення і радіомовлення ефективнішим органом через впровадження інструмента штрафів, які могли б накладатися на телерадіокомпанії в контексті певних порушень, які виникають дуже часто зараз, оскільки Україна, справді, змушена формувати певні бар'єри в інформаційній сфері від російської пропагандистської агресії.

Комітет за підсумками обговорення ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду в першому читанні законопроект №3562 про внесення змін до Закону «Про телебачення і радіомовлення» прийняти за основу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Прошу провести запис на виступи: два – за, два – проти.

Данченко Олександр Іванович. Будь ласка.

ДАНЧЕНКО О.І., голова Комітету Верховної Ради України з питань інформатизації та зв'язку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Прошу передати слово Єгору Соболеву.

СОБОЛЄВ Є.В. «Самопоміч» підтримує ідею встановити чіткі правила, яке має бути покарання є і в яких випадках. Але нам здається,

до другого читання треба зменшити, за що ми можемо карати телеканали, для того, щоб таким законом не були встановлені підстави для цензури.

Я називаю одну з проблем, на мій погляд, у цьому законопроекті, що телеканали можуть піддаватися санкціям за поширення інформації, яка порушує законні права та інтереси фізичних і юридичних осіб, посягає на честь і гідність особи. У наших умовах це на сто відсотків може стати підставою для запровадження цензури або атак на медіа, а нам важливо зберегти їхню незалежність. Тому ми будемо голосувати за прийняття у першому читанні, але просимо до другого читання виправити подібні формулювання, оскільки свобода медіа – понад усе.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Купрієнко Олег Васильович.

КУПРІЄНКО О.В., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка).* Прошу передати слово Лозовому.

ЛОЗОВОЙ А.С. Радикальна партія Ляшка. За всієї поваги до шановних колег все-таки в назві цього закону має звучати не «щодо захисту інформаційного простору України», а «щодо захисту Адміністрації Президента».

Наведу приклад. 26 років тому Європейський суд з прав людини виніс рішення: компанія «Аутронік АГ» виграла суд проти держави Швейцарія за аналогічний закон, де не було конкретизації.

Зараз, шановні колеги, я вам процитую висновок Головного науково-експертного управління Верховної Ради, про який, на жаль, промовчав шановний автор цього проекту закону. Головне науково-експертне управління пояснює, що законопроекту бракує чіткої конкретизації порушень умов ліцензування. Адже редакція згаданих положень статей 6, 42 надмірно посилить повноваження Національної ради, що не узгоджуватиметься з Міжнародним пактом ООН про громадські та політичні права від 1966 року, згідно з яким «нечітко сформульовані обмеження, або обмеження, що залишають надмірну свободу дій, несумісні з правом та вираженням поглядів», та Конвенцією про захист прав та основних свобод людини.

Насправді, проект закону, як ми чітко бачимо з міжнародного досвіду, абсолютно репресивний. Такий закон обмежить свободу слова, надасть диктаторські повноваження Національній раді з питань телебачення і радіомовлення. Всі ми знаємо, хто цю Національну раду контролює. «5 канал» ніхто не перевірятиме ні обшуками, ні маски-шоу. Ми з колегами на минулому тижні ходили до Державної фіскальної служби, яка відверто знущається над «SavikShusterStudio», не ведучи навіть протоколу засідання щодо розгляду цієї справи. Просто на сьогодні, як бачимо, цей законопроект є наступом на свободу слова, яка є базовою цінністю демократії.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павло Кишкар.

КИШКАР П.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Дякую. Колеги, хотів би порадитися з вами, бо таке відчуття, що ми все-таки передаємо повноваження уряду до повноважень Верховної Ради. Все-таки законом передбачено, що Нацрада може встановлювати і використовувати такий вид покарання, як штраф. Власне, не вистачає лише постанови Кабміну, яка регулювала б порядок і розмір. Чому це не зроблено Кабміном? Навіщо це переносити на рівень закону, так і незрозуміло.

Тому я вважаю, що цей законопроект потребує доопрацювання, а в першому читанні варто його підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від «Народного фронту» слово надається Андрію Тетеруку.

ТЕТЕРУК А.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановні колеги народні депутати! Під час розгляду законопроектів нам важливо зрозуміти їх сутність, ціль і мету, яку ми ставимо, приймаючи ці законопроекти. І при цьому варто враховувати те, що

кожен з нас тут розумна людина і чудово розуміє аргументи. Але коли, агітуючи за законопроект, вивішують оце смердяче лайно, яке висить над нашими головами і від нього паморочиться, я вас закликаю не вивішувати ці плакати або натягайте їх десь поміж своїх рядів і дивіться, як вони будуть тхнути вам і створювати умови на робочому місці. Це перше.

І друге. Користуючись можливістю хочу привітати працівників космічної галузі з Днем космонавтики. Ми ще раз затверджуємо, що Україна – космічна держава і в парламенті будемо підтримувати все для того, щоб Україна зайняла відповідне місце серед космічних держав.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ Дякую, шановні колеги.

Отже, ми завершили обговорення. Можемо переходити до голосування? Я прошу депутатів зайти до залу і приготуватися до голосування. Секретаріат Верховної Ради прошу закликати депутатів зайти до залу і приготуватися до голосування.

Колеги, усі приготувалися до голосування? Я можу ставити на голосування?

Ставлю на голосування проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про телебачення і радіомовлення» щодо захисту інформаційного простору України» ([№3562](#)) для прийняття за основу. Хто підтримує дану пропозицію, прошу проголосувати.

«За» – 177.

Рішення не прийнято. Законопроект відхилено.

Зараз у нас буде важливий блок законопроектів, щодо яких потрібне результативне голосування. Я прошу колег зайти до залу і приготуватися до роботи.

Шановні колеги, я дуже прошу зайти до залу і приготуватися до прийняття рішень. Зараз у нас блок «для включення до порядку денного сесії». Ми будемо просто приймати рішення без обговорення і голосувати. У мене є прохання запросити депутатів до залу, щоб і голови фракцій, і секретаріат Верховної Ради запросили депутатів до залу.

Отже, переходимо до розділу «для включення до порядку денного сесії». Перша пропозиція – проекти Закону «Про особливості здійснення закупівель товарів, робіт і послуг для гарантованого забезпечення потреб оборони» ([№4288](#) і [№4288-1](#)).

Хто підтримує включення даних законопроектів до порядку денного сесії, прошу проголосувати. Будь ласка, голосуємо, колеги.

«За» – 213.

Шановні колеги, зараз я повернуся. Немає необхідності говорити з мотивів, проблема не в мотивах, а в дисципліні депутатів. Я кілька разів за 5 хвилин, за 3, за 10 наголошував, що зараз будуть важливі голосування, прошу зайти до залу. Я дуже прошу зайняти свої робочі місця. Думаю, що голоси є, і немає необхідності переходити до обговорення. Треба бути пильованими, відповідальними і гідними. Це лише включення до порядку денного, обговорення не передбачено. Прошу запросити до залу тих депутатів, яких немає в залі, і приготуватися до голосування.

Колеги, я ще раз поставлю на голосування. Якщо не буде голосів, ми перейдемо до інших законопроектів. Я прошу, колеги, зайти до залу. Готові голосувати?

Отже, ще раз ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного сесії проектів Закону «Про особливості здійснення закупівель товарів, робіт і послуг для гарантованого забезпечення потреб оборони» ([№4288](#) і [№4288-1](#)). Хто підтримує дану пропозицію, прошу проголосувати.

«За» – 231.

Рішення прийнято.

Наступний проект. Пропонується включити до порядку денного сесії проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Суспільне телебачення і радіомовлення» щодо порядку приєднання ДП «Українська студія телевізійних фільмів «Укртелефільм»» ([№4232](#)).

Колеги, хто підтримує дану пропозицію про включення до порядку денного сесії, прошу проголосувати.

«За» – 229.

Щодо розгляду даного питання – репліка.

Галасюк, 1 хвилина. Будь ласка.

ГАЛАСЮК В.В. Шановний Андрію Володимировичу! Шановні колеги народні депутати! Ми пропонуємо включити до порядку денного п'ять законопроектів: антирейдерський [№4216](#), про стабілізацію діяльності уряду [№4357](#), про безкоштовне медичне обстеження громадян похилого віку [№4329](#), про освіту осіб, що проживають у зоні АТО, [№4350](#), про збереження майна державних закладів професійно-технічної освіти [№4365](#).

Шановні колеги! Фракція Радикальної партії пропонує включити ці п'ять надзвичайно важливих законопроектів зараз до порядку денного.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, пропозиція включити до порядку денного сесії проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» щодо звільнення з військової служби військовослужбовців, які самовільно залишили військові частини» ([№4193](#)). Хто підтримує включення його до порядку денного сесії, прошу проголосувати. Будь ласка, голосуємо.

«За» – 212.

Рішення не прийнято.

Наступна пропозиція. Пропонується включити до порядку денного сесії проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення відповідальності військовослужбовців та деяких інших осіб» ([№4210](#)).

Хто підтримує включення до порядку денного сесії, прошу проголосувати. Будь ласка, голосуємо.

«За» – 207.

Рішення не прийнято.

Наступний проект. Шановні колеги, залишилося 13 хвилин до перерви. Чи можна виконати свій депутатський обов'язок просто за тих 10 хвилин? Я прошу всіх зайти до залу і голів фракцій прошу запросити депутатів і колег, які в залі. Тут є пропозиції від різних політичних фракцій, але всі вони просто провалюються через брак дисципліни. Тому я прошу сконцентруватися на тих 10 хвилин, зосередитися. Ми зараз будемо без обговорення просто включати до порядку денного. Це буде швидка й ефективна робота. Просто прошу дисципліни і відповідально поставитися до своїх обов'язків.

Наступна пропозиція – проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо пенсійного забезпечення окремих категорій осіб із числа учасників проведення антитерористичної операції» ([№3252](#)). Це проект народного депутата Третякова. Хто за включення даного законопроекту до порядку денного сесії, прошу проголосувати. Будь ласка, голосуємо.

«За» – 231.

Рішення прийнято.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розширення повноважень органів місцевого самоврядування з управління земельними ресурсами та посилення державного контролю за використанням і охороною земель» ([№4355](#)). Це законопроект народного депутата Кулініча. Хто за включення даного законопроекту до порядку денного, прошу проголосувати. Будь ласка, голосуємо.

«За» – 250.

Рішення прийнято.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища в частині дотримання земельного законодавства, використання та охорони земель усіх категорій та форм власності, родючості ґрунтів» ([№4356](#)) народного депутата Диріва.

Хто за включення даного законопроекту до порядку денного, прошу проголосувати. Будь ласка, голосуємо.

«За» – 206.

Рішення не прийнято.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення права на здобуття освіти осіб, місцем проживання яких є територія проведення антитерористичної операції» ([№4350](#)) народного депутата Курила.

Хто за включення даного законопроекту до порядку денного, прошу проголосувати. Будь ласка, голосуємо.

«За» – 251.

Рішення прийнято.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2016 рік» щодо призупинення

передачі майна державних професійно-технічних навчальних закладів у комунальну власність» ([№4365](#)) народного депутата Лілії Гриневич.

Хто за включення даного питання до порядку денного сесії, прошу проголосувати. Будь ласка, голосуємо.

«За» – 254.

Рішення прийнято.

Наступний розділ «для включення до порядку денного та прийняття рішення». У цьому розділі є три законопроекти.

Отже, перший у цьому розділі проект Закону «Про реструктуризацію зобов'язань громадян України за кредитами в іноземній валюті, що отримані на придбання єдиного житла (іпотечні кредити)» ([№4004](#)) і проект народного депутата Вілкула [№4004-1](#). Маркарова і Вілкул – доповідачі. Мінфін вніс законопроект, Вілкул подав альтернативний.

Хто за включення цих законопроектів до порядку денного сесії і прийняття рішення, прошу проголосувати. Будь ласка, голосуємо.

«За» – 231.

Рішення прийнято.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2016 рік» щодо надання субвенцій Донецькій та Луганській областям від залишків коштів місцевих бюджетів населених пунктів, на території яких органи державної влади не здійснюють своїх повноважень» ([№4197](#)) народного депутата Єфімова.

Я розумію, що багато народних депутатів наполегливо просять, щоб даний законопроект був підтриманий і включений до порядку денного сесії. Ціла група депутатів з регіонів Донецька, Луганська, члени «Блоку Петра Порошенка» просять весь сесійний зал, щоб ми підтримали звільнені від окупантів наші міста і території.

Отже, шановні колеги, хто підтримує пропозицію про включення проекту закону №4197 до порядку денного сесії та прийняття рішення, прошу проголосувати. Будь ласка, голосуємо.

«За» – 241.

Рішення прийнято. Вітаю, хлопці.

І останній у цьому блоці проект Закону «Про внесення деяких законодавчих змін щодо особливостей використання окремих публічних коштів на території Донецької області» ([№4199](#)). Я розумію, він іде в пакеті з попереднім законопроектом. Це також проект народного депутата Єфімова.

Шановні колеги, народні депутати також просять, щоб ми підтримали пропозицію про включення проекту до порядку денного та прийняття рішення.

Отже, хто за те, щоб проект Закону «Про внесення деяких законодавчих змін щодо особливостей використання окремих публічних коштів на території Донецької області» (№4199) включити до порядку денного сесії для прийняття рішення, прошу проголосувати. Будь ласка, голосуємо.

«За» – 229.

Рішення прийнято.

Таким чином, шановні колеги, ми змогли пройти весь розділ «включення до порядку денного сесії», розділ «для включення до порядку денного та прийняття рішення», а також розділ «перше читання». Це були важливі питання для врегулювання проблем національної безпеки і оборони. Більшість законопроектів ми розглядали за повною процедурою і тим не менше змогли дуже продуктивно провести першу половину робочого дня, прийняти важливі відповідальні рішення.

Шановні колеги, зараз згідно з Регламентом я оголошую перерву до 16 години. Ранкове пленарне засідання Верховної Ради України оголошую закритим.

ЗАЯВИ НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ УКРАЇНИ ЩОДО ГОЛОСУВАННЯ

До Голови Верховної Ради України **ГРОЙСМАНА В.Б.** звернулися із заявами народні депутати України:

РОЗЕНБЛАТ Б.С. *(одномандатний виборчий округ №62, Житомирська область, партія «Блок Петра Порошенка»):* «Прошу Вас дати відповідні вказівки технічним службам щодо мого голосування на підтримку питань порядку денного, а саме під час поіменного голосування проекту Закону «Про внесення змін до статті 11 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» щодо супроводження військовослужбовців при продовженні лікування у санаторно-курортних закладах» ([№3478](#)).

Прошу вважати мій голос за прийняття проекту за основу та в цілому.

Наполягаю на внесенні змін до інформації про результати мого голосування на сайті Верховної Ради України на підставі даної заяви».

ШЕВЧЕНКО О.Л. *(одномандатний виборчий округ №83, Івано-Франківська область, партія «Блок Петра Порошенка»):* «Під час голосування за проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо соціального захисту резервістів, які постраждали внаслідок участі в антитерористичній операції, та членів їх сімей» ([№3497](#)) моя картка для голосування не спрацювала. Прошу зарахувати мій голос за підтримку даного законопроекту».